

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangsprøverne og Aarsprøven

ved

Ribe Katedralskole

i Aaret 1904.

Indbydelsesskrift

til

Afgangsprøverne og Aarsprøven

ved

Ribe Katedralskole

i Aaret 1904.

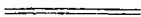
Ribe.

Ribe Stiftsbogtrykkeri.

1904.

Rektorindsættelse

den 9de Juni 1903.

I Overværelse af Skolens Eforat og Forstanderskab, dens Lærere og Elever, Ribe Byraad, Borgerskolens Lærere og Lærerinder og en saa stor Forsamling af Elevernes Forældre og andre for Skolen interesserede, som dens Festsal kunde rumme, blev Skolens under den 28de April f. A. udnævnte Rektor den 9. Juni s. A. indsat i sit Embede af Hs. Højærværdighed Biskop *Koch*. Højtideligheden indlededes med Salmen »Op al den Ting, som Gud har gjort«, efter hvis Afsyngelse Biskoppen besteg Talerstolen og holdt Indsættelsestalen, der i sine Hovedtræk lød saaledes:

»Det, vi Mennesker oplever, afsætter sig i Sjælen som Erindringer, og Erindringer have blivende Betydning. De tilføre os Fortidens Resultater, farve og bestemme vor Nutid og virke afgørende ind paa vor Fremtid.

Blandt de Ting, der afsætte de dybeste Erindringer i et Menneske, er utvivlsomt Barndomshjemmet og Skolen.

Stærkest vel Hjemmet. De fleste Mennesker, der fik udrettet noget her paa Jorden, navnlig da i Aandens Verden, tilbagedatere deres Gerning til deres Barndomshjem og til de Indtryk, de dér modtog. Grundtvig er

et Eksempel herpaa. Han voksede op i Udby Præstegaard, og han fortæller — langt senere — i Digtet til sin Moder nogle Erindringer fra Hjemmet dér. Han dvæler ved Vinteraftenerne, da han sad sammen med sin lidt ældre Søster i Dagligstuen hos sin Moder — hende, om hvem han siger: »Vil nogen slynge en Blomst om min Stav, han plante den paa min Moders Grav« — og læste i Fædrelandets og Kirkens Historie om svundne Tiders Stordaad. Hans Fader sidder oppe i Studerekamret. Men henad Sengetid høre de 3 i Dagligstuen den gamle Præst komme ned til dem. Han spørger, hvorledes de har det, og han taler med dem om det, de har læst, og »retter det med Kristendom«. — Grundtvig udtrykker det saaledes:

»Naar da fra sin Præstecelle
Gamle Fader til os kom,
Lod sig Læsningen fortælle,
Retted' den med Kristendom,
Gav Besked om, hvad vi gemte,
Til han kom, forstandig, blid, —
O! hvad var vi, hvis vi glemte
Slig en hellig Gammenstid!«

Just fordi Hjemmene har en saa stor erindringsdannende Magt, just derfor bør alt Arbejde paa den næste Slægts Lykke begynde i Hjemmene med Børnene. I vore Hjem skrives vor Historie i vore Børns Erindringer. Og for de hjemløse Børn søge vi efter gode Plejehjem.

Men næst efter Hjemmet er det vel Skolen, som afsætter de dybeste Erindringslag i Sjælen. Dette gælder alt den almindelige Folkeskole. Gamle Mænd

ude paa Heden kan gaa og bære paa Skoleerindringer. En bitter Erindring om en Lærers formentlige Uretfærdighed. Eller hellere en god og lys Erindring om en Lærers Kærlighed og Godhed i en vanskelig Stund. Selv paa Dødslejerne kunne gamle Mænd, naar de lukke sig op, tale herom med dyb Bevægelse og Taknemmelighed. Den lærde Skole danner Erindringslag paa en noget anden Maade end Folkeskolen, men snarere stærkere endnu.

Her er de første Barndomsaar forbi. Men fra det 11te til 18de Aar eller saa omtrent gaar Eleverne i den lærde Skole. Det er et Tidsrum i Livet, da der foregaar en stærk legemlig og sjælelig Udvikling, der ledsages af legemlige og aandelige Vanskeligheder og Kriser, Fristelser og Farer. Her dannes der dybe Erindringslag. Her trænges der til kyndige og kærlige Hænder, der kan styre og styrke den Flok Børn, som Aar efter Aar strømme ind i den lærde Skoles nederste Klasse, en Flok — tit svag og bly og bange nok, og som saa en Aarrække senere skal sendes ud af den øverste Klasse som unge Mennesker, med Ungdommens Styrke, Glæde og Haab, udrustede ej blot til at følge den akademiske Undervisning paa Universitetet, men ogsaa til at tage fat paa Løsningen af Livets Opgaver. Disse unge udgaa prægede af Skolens Aand, og paa denne Aands Beskaffenhed beror det i mange Maader, hvad for Embedsmænd, Dommere, Læger, Videnskabsmænd, Skolemænd og Præster vort Folk faar i Fremtiden.

Hvad ønsker vi da, at de unge skal møde i den lærde Skole?

Ja Kundskabsmeddelelse, grundig, alvorlig, lagt til Rette med Klarhed af den kyndige Lærer, tilegnet med Alvor af den flittige Elev, — dette er jo det selvfølgelig, som de unge dér skal møde. — Men det er ikke det højeste og det bedste. Igennem og ved Siden af Kundskabsmeddelelsen ønsker vi, at de skal paavirkos i Karakteren, saa det i Skolens Arbejde kan komme til en Karakteruddannelse, en Aandens og Sjæls Dannelselse, idet alle Aandsevner paavirkos af det sande og det gode. Vi ønsker Erkendelsen paavirket, saa Eleverne nu og da kan opleve Forstaaelsens Glæde. Det kan ske paa forskellige Vidensomraader, at der møder Problemer, Vanskeligheder, som Eleven tager paa udvendig fra, saa han kun »husker« det. Naar den kyndige Lærer saa fører Eleven ind i Problemet, saa han »forstaar« det hele indvendig fra, saa der falder Lys over det hele, over Problemet i sin Sammenhæng med sine Omgivelser, med sine Aarsager og Virkninger, da gaar der en Forstaaelsens Glæde gennem Eleven. Og dette bærer siden Frugt hos de voksne Mænd. Thi herudfra lærer vi i en Sag at kunne skelne mellem, hvad vi forstaar, og hvad vi ikke forstaar. Og vi tilegner os den Smidighed og Bøjelighed i Tanken, der — efter vore Evner — hjælper os til at gennemtænke en Tankerække og til at kunne sætte os ind i andre Menneskers Tankegang. — Men vi ønsker ogsaa Følelsen paavirket. Den danske Højskole har sigtet herpaa og har i nogen Maade naaet at faa unge Hjerter til at banke i Begejstring for det, der er ædelt og godt. Denne Paavirkning af Følelsen, der virker Følelsens

Glæde, maa heller ikke mangle i den lærde Skole. Den lærde Skole kan ikke være og skal ikke være en Højskole. I den lærde Skole maa Kundskaberne spille Hovedrollen. Men vi kan ikke andet end ønske, at der ogsaa her maa blive Timer og Tider, hvor de unges Hjærter begejstres og opvarmes for det sande og det gode. Det kan ske mange Steder under Skolearbejdet, for Eksempel i Undervisningen i Modersmaalet, naar vor Litteratur og vore Digttere vækker Bevidstheden om, at jeg hører til dansk Ungdom. Kun den Præst, der har faaet sin Kultur paa Dansk, kender dansk Tankegang og Hjærtetslaget i vort Modersmaal. Og kun han kan i dybeste Forstand tale danske til Hjærtet. — Vi ønske, at Følelsen maa paavirkes her i den lærde Skole. Og vi glæde os yderligere, naar der ved en lærd Skole findes Lærere, der direkte eller indirekte kunne paavirke de unges Følelse med det endnu større, med Kristendommens Kraft, den, der kan rense deres Tanker og befæste deres Glæde og Lykke. Thi Ungdom og Kristendom passer godt sammen.

Men vi ønske ogsaa Viljen paavirket, saa de unge kunne lære at kende den gode Samvittigheds Glæde, der opleves, naar Viljen faar Lyst til og vænner sig til at rette sig efter det gode. Hele Skolens pligtbestemte Liv, hvor alt gaar efter Klokkeslet, virker ind paa Viljen.

Men Eksemplets Magt har her ogsaa stor Betydning. Enhver Lærer, der har kunnet med sin Færd vise de unge, at Pligten kunde overvinde Unøjagtighed, Lyster, Behagelighed, Sorger, Luner og Sygelig-

hed, — han paavirker deres Vilje og indskrifer blivende Erindringer i de unges Sjæle.

Naar saaledes de unges Karakter paavirkes af det gode, da er der Aand i en Skole, da bærer dens Gerning sin Frugt i Tider og Slægter, da staar de Mænd, der er uddannede i den lærde Skole, ikke fremmede i Folket, fremmede for det bedste og højeste i Folkets Liv, da virker den lærde Skole ikke adskillende, men forenende i vort Folk, da kunne vore Læger og Dommere, Skolemænd og Præster forstaa og forstaas af vort Folk og leve til Velsignelse der, hvor de faa deres Gerning.

Vi staa overfor et Rektorskifte i den gamle Ribe Katedralskole. Vi vil mindes den afdøde Rektor, hvis Røst tit har lydt fra dette Sted. Og det maa være tilladt at sige til hans Disciple:

I, som har gaaet i Skole her i det sidste Halvaar, I bære — foruden alt det andet, som I har lært af Rektor Fritsche — paa en god Erindring fra Eders gamle Rektor, Erindringen om den Pligtopfyldelse, hvormed han overvandt Sygdom og Træthed og gjorde sin Gerning til det sidste, indtil han Dagen før sin Død, den sidste Lørdag Aften, inden han gik til Sengs, bad om sine græske og latinske Bøger for at forberede sig til Timerne om Mandagen. »Naar jeg har gjort dette«, sagde han, »vil jeg hvile, og i Morgen vil jeg rigtig hvile ud til paa Mandag, thi jeg er saa træt«. I, hans Disciple, vil længe huske dette Minde fra Eders gamle Rektor.

Den nye Rektor, som i Dag skal indsættes, er velkendt iblandt os. I 27 Aar har han gjort sin Gerning

her ved Skolen, blandt Lærere og Elever. Og i vor gamle By og dens Omegn er han velkendt, og hans Arbejdskraft og Interesser er ogsaa her taget i Brug, og Tillidshverv er betroede ham.«

Derpaa oplæste Biskoppen Rektors Bestalling, modtog Rektorløftet og indsatte Rektoren i det nye Embede samt ønskede ham Guds Velsignelse og en lykkelig Haand til at lede Ribe Katedralskole til Glæde og Gavn for de skiftende Ungdomsflokkene, der skulde søge den — og til Ære for vort Folk og Fædreland.

Efter Salmen »Udrundne er de gamle Dage« bragte Rektor Biskoppen en Tak for Indsættelsen og de gode Ord og venlige Ønsker, hvormed han havde ledsaget denne, og udtalte sig derpaa omtrent som følger:

»Hs. Højærværdighed Biskop Koch har mindedes min Forgænger, vor nylig afdøde, kære gamle Rektor. Andetsteds faar jeg Lejlighed til nærmere at komme ind paa den Betydning, som Rektor Fritsche har haft for Ribe Skole, men naar jeg skal udtale mig her i Dag, kan jeg dog ikke gøre dette uden først med Tak at mindes den fortjenstfulde Gerning, som Rektor Fritsche udførte i de rigelig 20 Aar, da han var Ribe Katedralskole en omsigtsfuld, en dygtig, en god og en kærlig Styrer.

Ribe Skole ligger afsides, den kæmper paa mange Maader med vanskelige Forhold. Der har derfor efter Ulykkesaaret 1864 været Tider, hvor det har set truende ud for Skolen. Det er Rektor Fritsches store Fortjeneste, at han ved sin Ledelse har givet Beviset for,

at vor gamle Skole endnu er levedygtig, at der i den By, hvor vel den ældste Skole indenfor Kongeriget Danmarks Grænser har ligget, endnu er Plads for en lærd Skole, der baade i Elevantal og ved det Arbejde, den udfører, kan hævde sig jævnbyrdig med Statens andre Skoler af samme Art.

Det Bevis har Rektor Fritsche leveret gennem sin Styrelse af Skolen. Men det er ikke hans eneste Fortjeneste af denne. Den skylder ham Tak for en Række Forbedringer og Fremskridt i dens Arbejde og Virken, af hvilke jeg skal berøre et Par enkelte.

Ejendommelig for den moderne Pædagogik er den Vægt, den lægger paa den legemlige Udvikling, den Rolle, som Idrætten spiller i Opdragelsen, ikke blot af Hensyn til Sundheden og det rent fysiske, men ogsaa af Hensyn til Oparbejdelsen af etiske Værdier i Personligheden, Viljelivets Styrkelse, Karakterens Hærdelse gennem Udviklingen af mandige Dyder. Naar Ribe Skole her er fulgt med, skyldes det Rektor Fritsches aabne Øje ogsaa for den Side af Opdragelsen.

En anden af de nyere Bevægelser paa Opdragelsens Omraade er Bestræbelsen for Klasserummenes Udsmykning med Kunstværker til Øjets Forædling hos Ungdommen, til Skønhedssansens Udvikling hos de unge. Ogsaa her fulgte Rektor Fritsche med, og denne Sag var en Yndlingsopgave for ham, som han med særlig Forkærlighed syslede med lige til det allersidste.

Men jeg kan heller ikke i Dag undlade med Tak at mindes hans kærlighedsfulde Omsorg for Ungdommen, hans energiske, livfulde og vækkende Undervis-

ning, hans utrættelige Arbejdsomhed, hans varmé Fædrelandssind. For os, hans Medarbejdere, var han den overbærende Foresatte, der gik i Spidsen med Eksemplet paa samvittighedsfuld Pligtopfyldelse.

Derfor vil Ribe Skole og det Samfund, der er knyttet til den, med Taknemmelighed bevare Rektor Fritsches Minde i trofast Kærlighed, og det skal være min Bestræbelse, naar jeg nu skal tage Gerningen op som hans Efterfølger, saa vidt mine Evner strækker, at føre Skolen videre i samme Spor og i samme Aand som min højtagtede Forgænger. —

Det Tidspunkt, paa hvilket jeg skal tiltræde Stillingen her, falder paa en Tid, der betegner et Vendepunkt i den lærde Skoles Historie i Danmark. Gennem Inddragningen af nyt Stof under Undervisningen som selvstændigt Grundlag for Dannelsen har vor Tid ud fra sit Syn paa Livets Krav ved den nye Almenskolelov skabt en ny Form for den højere Skole. Saaledes har i den historiske Udvikling de forskellige Tider hver skabt sin Form for højere Undervisning, svarende til og afspejlende Tidens Kulturideal.

Middelalderens Skole er gejstlig, knyttet til Klostrene og Bispesæderne. Uddannelse af vordende Gejstlige dens eneste Maal.

Reformationstidens Skole bygger paa Renæssanceperioden og den humanistiske Bevægelse. Men Skolen bliver Statens og verdslig. Præsteuddannelse er dog dens væsentligste Formaal. Kristendom og Latin saa godt som de eneste Undervisningsgenstande. Moders-

maalet stænges ude. Fra ABC-Klassen gaar Eleverne lige over til den latinske Grammatik — paa Latin.

Under Christian IV kommer Modersmaalet dog lidt mere til sin Ret, og enkelte Fag tiltvinger sig en beskeden Plads i øverste Klasse ved Siden af Latinen, men om nyere Sprog og Historie er der slet ikke Tale. Saa kommer Oplysningsaarhundredet med sin Uro, med sin Opposition mod de nedarvede Autoritetsideer, med sine Reformkrav, sin Hævdelse af Modersmaalet og sin Kamp mod den døde Lærdom. Her i Danmark sætter det dog ikke dybere Spor i Skolens Indretning; det bliver kun en Forberedelsestid for kommende Reformere. Dog maa det nævnes, at Guldberg, der ellers stod de nye Ideer fjern, skaffer Modersmaalet større Plads og større Ret i Skolen.

De nye Ideer trænger først igennem med de Skole-reformer, der gennemføres i Begyndelsen af forrige Aarhundrede. Da bliver de nyere Sprog og Matematik optagne i Fagkredsen.

Hermed arbejdes der saa til Aarhundredets Midte, da vi faar den helstøbte Madvigske Skole, der paa en Gang vil give og virkelig giver en grundig klassisk, en omfattende matematisk-naturvidenskabelig og nogen nysproglig Dannelse. Men Fordringerne er her over-spændte. Derfor lyder Klagerne over Overanstrengelse stærkere og stærkere, og de fører til Skolereformen af 1871, der indfører den Tvedeling i en sproglig-historisk og en matematisk-naturvidenskabelig Retning, som vi nu arbejder med. Det er denne Lov, som aldrig har kunnet glæde sig ved almindelig Tilslutning, der nu

er bleven afløst af Loven om højere Almenskoler af 24. April 1903.

Blandt det nye, som denne Lov indfører, er først dette, at den officielt etablerer en Forbindelse mellem Folkeskolen og Latinskolen. Denne Forbindelse er naaet ved en vistnok i og for sig heldig Udskyden af Undervisningen i fremmede Sprog til en noget senere Alder, og den kan, naar Samfundet faar afpasset sig efter det nye, med Tiden føre til en frugtbar og heldig Samvirken mellem de to Slags Skoler.

Et andet Punkt, hvor den nye Lov om Almenskoler fastslaar noget nyt, er ved den Fællesundervisning, der efter den kan og mange Steder vil blive gennemført. Fællesskoler, Samskoler er udenfor Folkeskolen paa Landet noget for den nyere Tid ejendommeligt. Ad to Veje er man kommet til Kravet om saadanne Skoler. Fra den ene Side hævder man, at Fællesopdragelse, Fællesundervisning af de to Køn er det principielt rigtige, og at den har saa heldige Virkninger paa de unge, at den maa være Maalet, den Skolenorm, der skal stræbes efter. Fra den anden Side kommer man til det samme Krav af økonomiske Grunde. Samfundet har ikke Raad til at holde fuldstændig gennemførte højere Skoler for hvert Køn for sig — derfor kræver en fornuftig Samfundsøkonomi Fællesskolen. Men enten man nu er naaet til dette Resultat ad den ene eller den anden Vej, saa er det en Kendsgerning, at Fællesskolerne trænger mere og mere igennem rundt omkring. Vi træffer dem i de forenede Stater, i Finland, i Sverige, i Schweiz, i Norge, og ogsaa herhjemme

er Fællesundervisningen jo trængt stærkt igennem udenfor Kjøbenhavn. Derimod staar de romanske og katolske Lande til Dels udenfor denne Bevægelse. Og alle Vegne, hvor Fællesskolen er gennemført, hævdes det, at Erfaringen taler til Gunst for den. Kun i een Henseende forekommer der mig at være nogen Betænelighed. Det er med Hensyn til Pigernes mindre fysiske Modstandskraft, den større Fare for Overanstrengelse, der er tilstede hos dem, og de betænelige Følger, en saadan Overanstrengelse kan faa. Her er der et Punkt, hvor baade Skole og Hjem maa have et aabent og opmærksomt Øje for i Tide at forebygge uheldige Følger af Skolegangen.

Fremdeles indfører den nye Lov for første Gang hos os Studenter, der ikke har læst Latin. Noget absolut nyt her i Norden er dette forøvrigt ikke. Selv før Norge fik sin nye Skolelov, havde Sverige haft Realstudenter, der ikke havde lært noget af de gamle Sprog.

Og saa indfører den endelig en ny Retning, den nysproglige, hvor de nyere Sprog og deres Litteratur bliver det væsentligste Grundlag for den højere Almendannelse. Denne nye Retning vil ganske sikkert vinde Tilslutning fra mange Sider og ikke mindst fra deres, der i Skolen ikke søger Fordannelse til et specielt Fagstudium, men blot Almendannelse.

Det bliver saaledes ny Fag, ny Maal, ny Metoder, som Skolen kommer til at arbejde med. Skulde der overfor disse være Ængstelse til Stede hos nogle, vil jeg minde om den gamle pædagogiske Paastand, at

det ikke kommer an paa, hvormed der arbejdes, kun paa at der arbejdes, og hvorledes der arbejdes. Denne Sætning er vel et Paradoks, men den skjuler en stor Sandhed i sig. Skolens Maal er ikke blot Kundskabsmeddelelse, Undervisning, Skolen er ikke blot Fagskole; det er ikke Fagmennesker, vi skal uddanne. Skolens Maal skal i sidste Instans være Opdragelse, at opdrage gode Mennesker. Over for dette skal Kundskaberne være de tjenende. Skolen skal meddele og grundigt meddele et vist Maal af sproglig, historisk, matematisk, naturvidenskabelig Viden. Men over dette maa Skolen ikke glemme det menneskelige, Personlighedens Opdragelse, alle Evners ligelige Uddannelse, thi ikke blot de intellektuelle Evner, ogsaa Viljessiden og Følelses-siden af det sjælelige Liv skal Skolen udvikle. Man har betegnet det som Skolens Opgave at lære de unge at begejstres for det store og at være trofaste i det smaa. Og det er træffende. De unge skal opdrages til aandeligt at elske og beundre, til at kunne fyldes med ædel Glæde over det store i Livet, i Videnskaben, i Kunsten, over de store menneskelige Personligheder. Men samtidig skulle de lære at være trofaste i det smaa, overfor alle de smaa Pligter, hvis Sum udgør Livet, de ofte trivielle, ofte ubetydelige og oversete Smaating. Skolen skal lære de unge samvittighedsfuld Opfyldelse heraf. Og her gælder det for os Lærere at gaa forud med Eksemplet — i al Skrøbelighed, som Fælleskaaret er for alt menneskeligt. Eksemplet er den bedste Læremester, og gennem det gode Eksempel i al vor Færd og Opfyldelsen af de os paahvilende

Pligter i det større som i det mindre opdrager vi bedst den Ungdom, som er os betroet.

Men Skolen skal ogsaa opdrage gode Borgere. I den haarde Væddekamp mellem Folkene gælder det for de smaa Folk, at de lærer at anspænde alle Kræfter, hvis de skal kunne hævde sig. Derfor gælder det allermost for et lille Folk, at dets Ungdom opdrages til Arbejde, til Respekt for Arbejdet og Pligten, ikke til Blødagtighed, til Forkælelse eller til Forlystelsessyge, og dette gælder de unge af begge Køn. Til Støtte herfor skal Skolen stræbe at tænde Fædrelandskærlighedens hellige Ild i de unges Hjerter. Den skal lære Ungdommen at elske vort Lands Fortid for derigennem at vække Varme for dets Nutid og Vilje til at bygge dets Fremtid — noget af det Sind, som Rask udtrykker i Ordet: »Sit Fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette«. Og her i Ribe maa den Opgave melde sig stærkere end noget Steds, her, hvor vi vandrer paa minderig Grund, her, hvor vi lever saa nær den Grænse, bag hvilken der er kæmpet i Aarhundreder, bag hvilken den Dag i Dag vore fraskilte Landsmænd fører den sejge, den beundringsværdige Kamp for deres Sprog, deres Minder, for deres Bestaaen som Folk, den Kamp, i hvilken saa mange Hjerter her banker Slag i Slag med deres dernede.

Endnu et. Vor Tid er en Tvivlens Tid, en Tid med stærke aandelige Brydninger. Meget stort og meget godt er oppe i Tiden, men ogsaa meget forkasteligt og daarligt, meget, der ikke bygger op, men kun river ned. Ogsaa her har Skolen en Opgave, den at stræbe at hjælpe de unge til en Livsanskuelse, der

kan bære dem gennem Livet, støtte dem i Livets Uro og Livets Kampe, at det ikke skal gaa dem, naar de kommer paa egen Haand, som der staar i Salmen:

Men ak de Fare-Vande,
 hvor kan jeg finde Spor.

Her har Skolen den Opgave, saa vidt dens Evne strækker, at støtte de unge, om de maatte kunne naa til at sætte sig som Lærlinge ved hans Fødder, der har sagt: »Kommer hid til mig, I, som arbejde og ere besværede; jeg vil give eder Hvile«. — — —

Inden jeg slutter vil jeg vende mig til mine Medlærere. Med nogle af dem har jeg samarbejdet i over 20 Aar, med andre i en kortere Aarrække. Dem alle vil jeg bringe en Tak for de forløbne Aar, idet jeg samtidig udtaler et fortrosthingsfuldt Haab om frugtbar Samvirken i de Aar, som kommer, til Skolens Hæder og den Ungdoms Tarv, hvis Vejledere vi er satte til at være.

Og sidst vil jeg vende mig til Skolens Elever. Dem vil jeg takke, fordi jeg altid har kunnet gøre min Gerning iblandt dem med ublandet Glæde, og saa sandt en Skoles Ungdom i væsentlig Grad kan bidrage til en Skoles gode Navn og til den gode Tone i Skolen, vil jeg udtale min sikre Tillid til, at ogsaa de vil hjælpe til at bevare de gode Traditioner i Ribe Katedralskole, saa at Arbejdet her fremdeles kan blive til Fædrelandets Gavn og Guds Ære.

Efter at Rektor havde bragt de tilstedeværende en Tak for deres Nærværelse, afsluttedes Højtideligheden med Afsyngelsen af Salmen »Dejlig er Jorden«.

Efterretninger om Ribe Katedralskole

for Skoleaaret 1903—1904.

1. Prøverne i 1903.

Afgangsprøven for studerende. Til denne indstillede sig VI Klasses 8 Elever, af hvilke 3 hørte til den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Den skriftlige Del fandt Sted den 10de til 15de Juni, den mundtlige den 19de, 22de, 23de, 25de, 26de og 30te Juni samt den 1ste, 2den og 3die Juli. Som Meddommere vare tilstede Undervisningsinspektionens Formand, Professor, Dr. phil. *Gertz* (Latin og Græsk), Professor, Dr. phil. *Jespersen*, (Tysk, Fransk og Engelsk), Frøken *Ingeborg Simesen* (Dansk og Oldnordisk), Dr. phil. *Age Friis* (Historie) og Mag. sc. *C. Hansen* (Matematik og Naturlære).

Almindelig Forberedelseeksamen. Til denne indstilledes IV Realklasses 3 Elever. Den skriftlige Del fandt Sted den 10de til 15de Juni, den mundtlige den 19de, 22de og 23de Juni samt den 2den, 3die, 6te og 11te Juli. Som Meddommere vare tilstede Professor, Dr. phil. *Jespersen* (Tysk, Fransk og Engelsk), Frøken *Ingeborg Simesen* (Dansk), Adjunkt *Rasmussen* (Geografi og Naturhistorie) og Mag. sc. *C. Hansen* (Matematik og Naturlære).

Skolens Aarsprøve afholdtes efter den i forrige Aars Indbydelsesskrift aftrykte Plan. Ved IV Klasses Prøve deltog i Bedømmelsen Professor, Dr. phil. *Gertz* (Latin), Professor, Dr. phil. *Jespersen* (Fransk og Tysk), Frøken *Ingeborg Simesen* (Dansk Stil), Adjunkt *Rasmussen* (Geografi og Naturhistorie) og Mag. sc. *C. Hansen* (Matematik og Naturlære).

Til Tillægsprøve i Latin indstillede sig 3 Elever og 2 Privatister; til Tillægsprøve i Græsk 2 Elever og til Tillægsprøve i Fransk 1 Elev og 1 Privatist. Udfaldet af de forskellige Prøver ses af omstaaende Karakterlister.

Afgangsprøven for

Nr.	Sproglig-historisk Retning.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Dansk Stil.		Dansk og Oldnordisk.	Fransk.
			fri.	bnd.		
1	Hjort, Emil Valdemar Rosenbom, f. $^{21}/_7$ 84, opt. $^{19}/_8$ 96 i I st.	Fhv. Borg- mester, Ribe.	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷
2	Nielsen, Carl Vilhelm, f. $^{18}/_8$ 84, opt. $^{19}/_8$ 96 i I st.	Bankdirektør, Ribe.	g+	mg	mg	mg
3	Noack, Carl Wulff, f. $^{21}/_{11}$ 85, opt. $^{19}/_8$ 97 i I st.	Fhv. Bogholder, Ribe.	mg	mg+	ug ÷	mg+
4	Olsen, Otto, f. $^{30}/_4$ 85, opt. $^{19}/_8$ 98 i II st.	Gaardejer, Sønderager, Føvling Sogn.	mg+	mg	ug ÷	mg ÷
5	Vedsted, Hans Christian, f. $^{12}/_7$ 85, opt. $^{19}/_8$ 97 i I st.	Gaardejer, Sønder Farup, V.Vedsted Sogn.	mg ÷	mg	mg	mg ÷
Matematisk-natur- videnskabelig Retning.						
6	Jessen, Harald, f. $^{27}/_3$ 85, opt. $^{19}/_8$ 97 i I st.	Proprietær, Majbølgaard, Als.	mg ÷	g+	mg ÷	g+
7	Nonboe, Harald, f. $^{17}/_6$ 85, opt. $^{19}/_8$ 1900 i V mn.	Sagfører, Esbjerg.	mg ÷	mg ÷	mg ÷	ug ÷
8	Poulsen, Ove Dyhre, f. $^{17}/_6$ 85, opt. $^{19}/_8$ 98 i II st.	Fabrikant, Esbjerg.	g	g+	g+	g+

Til Første Karakter med Udmærkelse kræves mindst 105 Points,

studerende 1903.

Engelsk.	Tysk.	Historie.	Latin			Græsk.	Naturlære.		Points.	Hoved-karakter.
			skr.	læst.	ikke læst.					
g		g÷	g	mg÷	g+	mg÷	g+	80	2. K.	
mg		mg	mg÷	mg	mg÷	g+	g+	91 ¹ / ₃	1. K.	
	ug÷	mg	mg÷	g+	mg+	ug÷	ug	101	1. K.	
mg+		ug	mg	mg+	mg+	ug÷	mg+	102 ¹ / ₃	1. K.	
mg		mg÷	g+	g+	mg÷	mg+	ug÷	92 ² / ₃	1. K.	
			Aritmetik.		Geometri.		Naturlære.			
			skr.	m.	skr.	m.	mek.	kem.		
g+		mg÷	ug	mg÷	g	mg	mg÷	mg÷	87	1. K.
mg+		ug	ug	ug	ug÷	ug	ug÷	ug÷	104 ² / ₃	1. K. m. Udm.
g		g	mg+	mg	mg	mg+	mg÷	mg÷	84	1. K.

til Første K. 84 P., til Anden K. 70 P., til Tredie K. 56 P.

Almindelig Forberedelses

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Navn, Stilling og Opholds- sted.	Opt.		Dansk.		Engelsk.
				Aar.	Kl.	skr.	mdtl.	
1	Clausen, Tho- mas Halvor	¹ / ₁ 86	Herredsfuld- mægtig, Kan- celliraad C., Holsted.	19, s98	I R.	g	g	tg+
2	Petersen, Knud Søren Markus	²⁶ / ₁₀ 86	Lokomotivfører P., Ribe.	19, s98	I R.	g+	mg÷	g+
3	Spang, Claudia	⁸ / ₂ 85	Afd. Adjunkt S., Ribe.	19, s00	II R.	g+	mg+	mg

Til at bestaa Eksamen, henholdsvis med 2 eller 3 fremmede 112²/₃ eller 120 P. Karaktererne i Dansk maa tilsammen udgøre

Tillægsprøve i Juni og Juli 1903 og i Januar 1904.

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Navn, Stilling og Opholds- sted.	Opt.		Latin.	Græsk.	Fransk.
				Aar.	Kl.			
1	Nielsen, Maren Margrethe	⁵ / ₇ 85	Bankdirektør N., Ringkøbing.	19, s02	I Vst.	mg÷	g+	
2	Helweg, Jakob Heinrich	²⁰ / ₁₀ 85	Valgmenigheds- præst H., Askov.	19, s02	Vspr. hist.	g+	g+	ug÷
3	Kristensen, Sigurd	³⁰ / ₃ 87	Lærer K., Skov- lund, Ansager S.			mg÷		mg÷
Januar 1904:								
4	Iversen, Hans Osvald.	²³ / ₅ 84	Skomager I., Lintrup, Sønder- jylland.	19, s99	II R.	g		

eksamen i 1903.

Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Aritmetik.	Geometri.	Naturhist.	Naturkære	Orden i skr. Arb.	Points.
g+		mg	mg+	ug	tg+	mg÷	mg÷	mg÷	mg	81
mg		mg	mg÷	g	g+	tg+	g	mg+	mg	88
mg+	mg+	ug÷	ug÷	g+	mg	mg	mg	mg+	mg+	111 ¹ / ₃

Sprog, kræves 65 eller 69¹/₃ Points; til at bestaa med Udmærkelse mindst 17¹/₃ Points.

Alm. Forberedelseseksamen med 2 Sprog ved Ringkøbing Realskole i April 1901, 113²/₃ Points. Tillægsprøve i Fransk ved Holstebro Realskole i Juli 1901, mg+.

Alm. Forberedelseseksamen med 2 Sprog ved Samsø Realskole i Juli 1901, 105 Points.

Alm. Forberedelseseksamen med 2 Sprog for Eksamenskommissionen i Kjøbenhavn i Sommeren 1902, 104¹/₃ Points.

Alm. Forberedelseseksamen med 3 Sprog ved Ribe Katedralskole i Juni—Juli 1902, 109²/₃ Points.

IV Klasses

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Navn, Stilling og Opholds- sted.	Optaget.		Dansk Stil.	Tysk.
				Aar.	Kl.		
1	Bendtsen, Frederik Marius.	$\frac{2}{3}$ 86	Lærer B., Bølling.	$\frac{7}{1}$ 01	II st.	mg+	ug
2	Hansen, Hans Thomsen.	$\frac{21}{5}$ 87	Lærer H., Ribe Markskole.	$\frac{10}{8}$ 99	I st.	mg	mg+
3	Poulsen, Peter.	$\frac{27}{6}$ 84	Afd. Gardejer P., Brede Sogn, Sønderjylland.	$\frac{10}{4}$ 01	I st.	mg	ug

IV Klasses Hovedeksamen gælder, naar den bestaas med eksamen med en Gennemsnitskarakter af $4\frac{1}{3}$ P. For at den skal som samlet Talværdi af alle 11 Karakterer og mindst 20 P. i de godt i dansk Stil. Tillægsprøverne bestaas med godt.

Til de skriftlige Arbejder modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

Til Afgangsprøven for studerende.

Dansk Stil (fri Opgave).

Om Dagspressens Betydning og Ansvar.

Dansk Stil (bunden Opgave).

B. S. Ingemanns Betydning i dansk Digtning og Aandsliv.

Oversættelse fra Latin til Dansk.

Philippus tertius, rex Macedonum, sub finem vitæ omnes homines, omnia loca temporaque suspecta habebat; postremo negare propalam cœpit, satis tutum sibi quicquam esse, nisi liberos eorum, quos interfecisset, comprehensos in custodia haberet et tempore alium alio tolleret. Eam crudelitatem, fœdam per se, fœdiorem unius domus clades fecit. Herodicum, principem Thessalorum, multis ante annis occiderat; generos quoque ejus postea interfecit; in

Aarsprøve 1903.

Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points.	
									Ialt.	Afsl. Fag.
ug	ug	ug	ug ÷	ug	mg +	mg	ug		85 ¹ / ₃	38
mg :	mg	ug ÷	mg +	ug	mg +	mg +	mg +		79 ² / ₃	37 ¹ / ₃
g +	g	mg +	mg	mg +	g +	g +	g ÷		67 ¹ / ₃	33 ² / ₃

47²/₃ P. og mindst g ÷ i dansk Stil, lige med alm. Forberedelses-
give Ret til at indstille sig til Afgangsprøven, kræves mindst 55 P.
Fag, som for hver Retning afsluttes med 4de Klasse, samt mindst

viduitate relictæ sunt filiæ singulos filios parvos habentes. Theoxena et Archo nomina iis erant mulieribus. Theoxena, multis petentibus, aspernata nuptias est; Archo Poridi cuidam, longe principi gentis Æniani¹, nupsit, et apud eum plures enisa² partus, parvis admodum relictis omnibus, decessit. Theoxena, ut in suis manibus liberi sororis educarentur, Potidi nupsit et, tanquam omnes ipsa enisa foret, suum sororisque filios in eadem habebat cura. Postquam regis edictum de comprehendendis liberis eorum, qui interfecti essent, accepit, dixit, se sua manu potius omnes interfecturam, quam in potestatem Philippi venirent. Poris abominatus mentionem tam fædi facinoris Athenas se deportaturum eos ad fidos hospites dixit, comitemque ipsum fugæ futurum esse. Proficiscuntur ab Thessalonica Æneam ad statum sacrificium, quod Æneæ conditori cum magna cærimonia quotannis faciunt. Ibi die per sollemnes epulas consumpto, navem preparatam a Poride, sopitis omnibus, de tertia vigilia conscendunt tanquam redituri Thessalonicam; sed trajicere in Eubœam erat propositum. Ceterum in adversum ventum nequiequam eos tendentes prope terram lux oppressit; et regii, qui præerant custodie portus, lembum³ cum armatis ad retrahendam eam navim miserunt cum gravi edicto, ne reverterentur sine ea. Quum jam appropinquabant, ferox femina, ad multo ante præcogitatum revoluta facinus, venenum diluit⁴ ferrumque promit et, posito in conspectu

poculo strictisque gladiis, »Mors« inquit, »juvenes mei, una vindicta⁵ est. Viæ ad mortem hæc sunt; qua quemque animus fert, effugite superbiam regiam.« Et hostes aderant, et auctor mortis instabat, Alii alio leto absumpti semianimes e nave præcipitantur; ipsa deinde virum comitem mortis complexa in mare sese dejecit; nave vacua dominis regii potiti sunt.

¹) Ænians: Indbyggerne i Byen Ænea. ²) enitor = føder.
³) lembus = hurtigsejlende Baad. ⁴) tilberede en giftig Drik.
⁵) vindicta = Befrielse.

Fransk Stil.

Victor Hugo er født i Besançon 1803, af en gammel og tapper lothringsk Familie, der er adlet paa Valpladsen. Hans Fader, der var General i Tjeneste hos Joseph Bonaparte, dengang Konge af Neapel, blev valgt til at bekæmpe Fra Diavolo, den frygtelige Røver, som indjog de italienske Egne Skræk, og hvis Bande det lykkedes ham at adspredde. General Hugo fulgte derpaa Joseph til Spanien. Der udmærkede han sig ved sin Militærkundskab og kom ikke tilbage over Pyrenæerne igen før 1814, [paa] et Tidspunkt, da Napoleon sendte ham hen for at forsvare Thionville. Med en Haandfuld Folk forsvarede den modige Governør de Volde, der vare betroede til hans Bevogtning, mod hele Hære af Kosakker og Preussere.

Fjorten Aar og nogle Maaneder gammel concurrerede Victor Hugo til en akademisk Pris. Han opnaaede kun hæderlig Omtale, og det af en mærkelig Grund. De 40 Herrer¹) paastod, at Kandidaten, naar han tillagde²) sig denne Alder, havde gjort Nar af sine Dommere. Akademiet vilde ikke forstaa, at Poesien som Tapperheden ikke afventer Tallet af Aar. V. Hugo protesterede med sin Fødselsattest i Haanden; men det var for sent. De Herrer, der ikke mere kunde give ham en Præmie, tilstod ham deres Agtelse.

¹) Messieurs les Quarante. ²) donner.

Beregningsopgave.

1. En lodret Stok, der er 157 Cm. lang, kaster en Skygge paa 115 Cm. i det Øjeblik, da Solen staar lige i Syd; desuden er der givet, at Solens Deklination samtidig er 19° 20' 5" (nordlig). Beregn Stedets geografiske Bredde.

2. En Embedsmand laaner 3700 Kr. Til Afbetaling af denne Gæld kan han af sine sædvanlige Indtægter kun yde 157 Kr. 25 Øre aarlig, og dette Beløb, som han første Gang betaler eet Aar efter Gældens Stiftelse, udgør netop den aarlige Rente af Gælden. Men hvert femte Aar, første Gang 3 Aar efter Gældens Stiftelse, faar han Bonus i Livsforsikringsanstalten og bliver dermed i Stand til at betale et Ekstraafdrag. Hvor stort er dette, naar Gælden er helt afbetalt efter 24 Aars Forløb?

Aritmetik.

1. Løs Ligningen

$$\begin{vmatrix} x & a & b \\ a & x & b \\ a & b & x \end{vmatrix} = 0$$

med Hensyn til x , og vis, at de fundne Rødder tilfredsstiller den forelagte Ligning.

2. Find den største og den mindste Værdi, som

$$y = \frac{4ax^2 + b(x^2 - 1)^2}{(x^2 + 1)^2}$$

kan faa for reelle Værdier af x , idet a og b er reelle og desuden $a > b$.

Geometri.

1. En Omdrejningskegle og en Omdrejningscylinder er omskrevne om samme Kugle. Find Kegleens Toppunktsvinkel, naar Kuglens, Cylindrens og Kegleens Rumfang danner en Differensrække. Bevis dernæst, at ogsaa Arealerne af de tre Legemers Overflader danner en Differensrække.

2. Af en Hyperbel er givet to Punkter P og Q , endvidere Tangenten til P samt det ene Brændpunkt F . Konstruer det andet Brændpunkt.

3. A og B er Centrene i to givne Cirkler med Radierne a og b , AA_1 og BB_1 er to paa hinanden vinkelrette Radier, og M er Midtpunktet af A_1B_1 . Find det geometriske Sted for M . — Linien AB kan tages til X -akse, og Midtpunktet af AB til Begyndelsespunkt.

Projektionstegning.

Tegn Billederne af et regulært Oktaeder, om hvilket der er givet: at det ene Endepunkt af en Diagonal ligger i den vandrette Billedplan, at denne Diagonal danner en Vinkel paa 45° med sit vandrette Billede, at dettes Vinkel med Grundlinien er 30° , og at to af de Kanter i Oktaedret, som ikke gaar gennem noget Endepunkt af den nævnte Diagonal, er parallelle med den vandrette Billedplan. Diagonalen skal være 2 à 3 Tommer lang.

IV Klasses Hovedeksamen og almindelig Forberedelseksamen i Juni 1903.

Dansk Stil.

Hvilke Dyr bør vi frede om?

Latinsk Stil.

Demosthenes, Grækernes berømteste Taler, blev født Aar 383 før Christi Fødsel. Følgende Exempel paa hans Snildhed fortælles. En gammel Kone¹⁾, som boede i Athen, havde modtaget mange tusinde Sestertier at opbevare²⁾ af 2 Gæstevener paa den Betingelse, at hun skulde give Pengene tilbage til dem begge paa een Gang. Den ene vendte nogen Tid efter tilbage til Athen, og da han, iført Sørgedragt³⁾, kom hjem til den gamle Kone og foregav⁴⁾, at den anden var død, narrede⁵⁾ han hende og førte alle Pengene bort med sig. Kort efter kom den anden og begyndte at forlange de betroede⁶⁾ Penge af Konen. Hun kunde hverken give Pengene tilbage, ikke heller vidste hun, hvorledes hun skulde forsvare sig; hun vilde have dræbt sig selv, hvis ikke Demosthenes var kommen hende til Hjælp. Da han var bleven tilkaldt, sagde han til Manden: »Det er retfærdigt, hvad du fordrer, og Kvinden er beredt til at give Pengene tilbage; men hun vil ikke kunne gøre det, hvis du ikke fører din Kammerat hid, siden, som du selv siger, det Vilkaar blev sat⁷⁾ af eder, at Pengene ikke maatte betales til den ene uden [at] den anden [var til Stede].«

1) anus, 2) custodire. 3) sordida vestis. 4) fingere. 5) decipere. 6) deponere. 7) at sætte Vilkaar = legem dicere. De i [] staaende Ord oversættes ikke. Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

Engelsk Version.

Discovery of the Gunpowder Plot¹⁾.

It was on October 26th 1605 that Lord Monteaule ordered a supper to be prepared in his house at Hoxton (now part of London), though he had not occupied it for almost a twelvemonth. By marriage he was closely connected²⁾ with Tresham, one of the principal confederates³⁾ of Guido Fawkes; and with the other conspirators he had been on friendly terms⁴⁾. He was a Catholic, and a sincere one; he had been engaged in Essex's revolt against Elisabeth's Government; however, at the accession⁵⁾ of James I he had given⁶⁾ a loyal adhesion to⁶⁾ the new king and was in high favour at court.

As he was sitting down to supper, one of his servants brought in a letter which he had been requested to hand to his master by a man whose features he was unable to distinguish in the dark autumn night. The letter was anonymous, and besought him most earnestly, for the sake of his own safety, not to attend the meetings of Parliament, but retire to his country-seat, telling him at the same time in an underhand⁷⁾ sort of way, that there was prepared a terrible blow on this Parliament from invisible hands.

Monteaule at once mounted his horse and rode off to Whitehall, where he found the Earl of Salisbury and four other Lords ready to sit down to supper. He drev Salisbury aside

into another room and showed him the letter. He in his turn showed it to Lord Suffolk, and the suspicion occurred to them, that there was probably to be attempted some mischief⁸⁾ by means of gunpowder, Suffolk then remembered that under the Parliament House was a cellar, which would be a suitable⁹⁾ place for the execution of such a plan; and it was agreed that before the beginning of the session this cellar should be thoroughly¹⁰⁾ searched.

1) plot, Sammensværgelse. 2) connected, forbunden. 3) confederates, medforbundne. 4) terms overs.: Fod. 5) accession, Tronbestigelse. 6) to give adhesion to, at slutte sig til. 7) underhand, forblommet. 8) mischief, Forbrydelse. 9) suitable, passende. 10) thoroughly, grundig.

Aritmetik.

1. Løs Ligningen

$$\frac{\sqrt{x} + 4}{\sqrt{x+1} + 2\sqrt{6} + 1} = \frac{\sqrt{x} - 4}{\sqrt{x+1} - 2\sqrt{6} + 1}$$

2. Find det sidste Led og Leddenes Antal i en Kvotientrække, hvor det første Led er a, Kvotienten k, Summen b.

Eksp. 1. $a = k = 3, b = 1092.$

Eksp. 2. $a = k = 3, b = 10000.$

3. Dan største fælles Maal og mindste fælles Fold (Multiplum) for t_1, t_2 og t_3 , naar

$$t_1 = 2^n \cdot 5^p \cdot 7,$$

$$t_2 = 10^n \cdot 24,$$

$$t_3 = 6^n \cdot 15^p \cdot 20,$$

hvor n og p betegner positive hele Tal, og $n < p$.

Geometri.

1. To Cirkler er givne; deres Centerlinie er større end Radiernes Sum. Konstruer en tredje Cirkel, som rører begge de givne Cirkler udvendig, og hvis Radius er lig med det Stykke af Centerlinien, der ligger mellem Cirklerne.

2. Højden paa Hypotenusen i en retvinklet Trekant er, som bekendt, Mellemproportional mellem de

Stykker, hvori den deler Hypotenusen. Fremstæt og bevis den omvendte Sætning.

3. I en Trekant ABC er $\angle A 30^\circ$, $\angle B 60^\circ$ og Siden BC 3". Find Siderne i Trekant $A_1B_1C_1$, naar A_1 , B_1 og C_1 er tre Punkter, der ligger henholdsvis paa BC, CA og AB, saaledes at

$$\frac{A_1C}{A_1B} = \frac{B_1A}{B_1C} = \frac{C_1B}{C_1A} = \frac{1}{2}$$

Praktisk Regning.

1. En Boghandler lader en Bog trykke i et Oplag paa 4000 Eksemplarer. Af disse sælger han 469 i sin Boglade for 1 Kr. 40 Ø. Stykket, men iøvrigt forhandles Bogen af 10 Kolportører. De sælger henholdsvis 582, 496, 461, 406, 384, 315, 283, 218, 133 og 129 Eksemplarer; enhver af dem faar hver 12te Bog, som han sælger, gratis og desuden 25 pCt. Rabat paa Bogladeprisen. Resten af Oplaget sælges som Makulatur for 21 Øre pr. Kilo, og 31 Bøger vejer 10 Kilo. Naar nu Boghandleren tjener 628 Kr. 35 Ø. ved denne Forretning, hvor store har da hans samlede Udgifter været?

2. Af en Metalkugle, hvis Diameter er $3,186$ Fod, og hvis Vægtfylde er $6,12$, bortskæres et Stykke, der vejer $507,01$ Pund, hvorefter Resten omsmeltes til en ny Kugle. Hvor stor bliver dennes Diameter?

Rumfanget af en Kugle med Radius r er lig $\frac{4}{3} \pi r^3$. Vægten af en Kubikfod Vand er $61,83$ Pund.

Til IV Klasses Hovedeksamen i Januar 1904.

Latinsk Stil.

Da Grækerne i Aaret 480 f. Chr. F. ved Thermopylæ under Leonidas's Anførsel kæmpede mod Perserne, havde Sparta tvunget ogsaa Thebanerne til at sende 400 Mand derhen, skønt alle vidste, at de havde forbundet sig med Kong Xerxes. Da Spartiaterne¹⁾ nu havde erfaret, at en Forræder havde vist Xerxes en Sti²⁾, ad hvilken Kongens Tropper kunde omgaa Grækerne, mente de, at Perserne vilde angribe dem i Ryggen. Derfor vilde de vel ikke selv vige fra deres Plads, men sendte de øvrige bort med Undtagelse af Thespienserne og Thebanerne, af hvilke de første bleve tilbage af egen Drift, de sidste tvungne ved Magt. Det er bekendt, hvor tappert Spartiaterne kæmpede og døde; men da Thebanerne havde lagt Mærke til, at Perserne vare overlegne³⁾, forlod de Leonidas, gik nærmere hen til Perserne og udstrakte Hænderne imod dem, idet de sagde, at de havde været iblandt de første, der havde givet Kongen Jord og Vand, og at de tvungne

med Magt vare komne til Thermopylæ. Dog skal den Ting ikke være gaaet⁴⁾ heldigt for Thebanerne; thi Perserne dræbte nogle af dem, idet de nærmede sig, [og] andre fangede de og indbrændte⁵⁾ paa Xerxes's Befaling Kongens Mærker⁶⁾ paa dem, idet man begyndte med Anføreren Leontidas.

¹⁾ Spartiates, æ. ²⁾ semita. ³⁾ overlegen: superior.
⁴⁾ gaa = evenire. ⁵⁾ inurere. ⁶⁾ Mærke = nota.

Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

Den for Farmaceuter anordnede Prøve i Latin afholdtes Fredag den 23de Oktober 1903, hvorved Eksaminanden *Rigmor Dagny Nielsen* bestod med Karakteren mg, og Onsdag den 27de Januar 1904, hvorved Eksaminanden *Elna Fjellander* bestod med Karakteren mg÷, og ligeledes Onsdag den 4de Maj 1904, hvorved Eksaminanden *Ellen Edinger* bestod med Karakteren g+.

II. Eleverne.

Af de 90 Elever, der vare opførte i Indbydelsesskriftet for i Fjor, dimitteredes, som foran angivet, 8, og 3 afgik med bestaaet almindelig Forberedelseseksamen. Desuden udgik fra den 1ste Juli *Robert Kofod* og *Poul Bekker Hansen* af I R. og fra den 19de August *Joh. Philipsen* af V spr.-hist. Kl., *Augusta Cæcilie Ræder* af II st. Kl., *Niels Jakob Salling* af II R. og *Alma Elisabeth Hansen* af I R. Derefter var der tilbage i Skolen 73 Elever.

I indeværende Skoleaar er der ialt optaget 59 nye Elever, nemlig fra 19de August 3 i V mat.-nat. Kl., 1 i IV st. Kl., 1 i III st. Kl., 3 i II st. Kl., 5 i II R., 15 i I Kl. og 28 i I Mellemkoleklasse; fra 12te Oktober 1 i II st. Kl., fra 6te Januar 1 i II R. og fra 16de Januar 1 i I R. Af de nyoptagne var 17 kvindelige Elever. Derimod ere følgende Elever udgaaede i Løbet af Skoleaaret: *Karen Tranberg Jensen* fra 1ste Oktober af I R., *Agnes Schubert* og *Jens Knudsen Hansen* fra 1ste April af I M. Derefter tæller Skolen 129 Elever, hvoraf 24 kvindelige. Med Hensyn til Hjemsted er af de 129 Elever 73 hjemmehørende i Ribe, 56 udenbys.

I nedenstaaende Fortegnelse er Eleverne opførte i alfabetisk Orden. Ved de i indeværende Skoleaar optagne anføres Fødested, Fødselsdag og Fødselsaar. Faderens Stilling er tilføjet i Parentes; hvor Hjemstedet ikke er nævnt, er det Ribe.

VI Klasse.

A. Sproglig-historisk Afdeling: 1. *Svend Ove Vilhelm Hamburger* (Distriktslæge H. i Esbjerg). 2. *Jens Nygaard Hansen* (Gaardejer H. i Nørre Bork). 3. *Jakob Heinrich Helweg* (Valgmenighedspræst H. i Askov). 4. *Jens Anton Marius Henrik Jensen* (Lærer J. i Kjærbøl, Farup Sogn). 5. *Anders Henrik Poulsen* (Husmand P. i Nokjær, No Sogn). 6. *Martin Poulsen* (Bademester P. i Struer). 7. *Johannes Richter* (Sognepræst R. i Vejen). 8. *Christian Pedersen Skov* (fhv. Gaardejer S. i Roager, Sønderjylland). 9. *Johan Daniel Stemann* (Stiftamtmand, Kammerjunker v. S.). 10. *Arne Sundbo* (Redaktør S. i Esbjerg).

B. Matematisk-naturvidenskabelig Afdeling: 11. *Maren Brodersen* (Dyrlæge B. i Nørre Nebel). 12. *Harry Peter Møller Clausen* (afd. Kreditforeningsdirektør C. i Ringkjøbing). 13. *Poul Sandager Poulsen* (Gaardejer P. i Dejbjerg). 14. *Chresten Skikkild* (Købmand S. i Ringkjøbing).

V Klasse.

A. Sproglig-historisk Afdeling: 1. *Frederik Marius Bendtsen* (Lærer B. i Bølling). 2. *Hans Thomsen Hansen* (Lærer H., Ribe Markskole). 3. *Maren Margrethe Nielsen* (Bankdirektør N. i Ringkjøbing). 4. *Peter Poulsen* (afd. Gaardejer P. i Brede, Sønderjylland).

B. Matematisk-naturvidenskabelig Afdeling: 5. *Eli Christian Christensen*, f. i Fruerlund, Horne Sogn, d. 20de Juli 1886 (afd. Husmand B. Christensen i Fruerlund). 6. *Hans Osvald Iversen* (Skomagermester I. i Lintrup, Sønderjylland). 7. *Børge Poscholann Søderberg Kofod* (Kordegner ved St. Catharinæ Kirke K.). 8. *Sigurd Kristensen*, f. i Skovlund, Ansager

Sogn, d. 30te Marts 1887 (Lærer J. Kristensen i Skovlund). 9. *Johannes Pedersen*, f. d. 7de April 1885 i Alminde (Gaardejer J. A. Pedersen i Alminde).

IV Klasse.

a. Studerende: 1. *Anton Marius Friis** (Tømrer F.). 2. *Christian Gade Hansen** (Urmager H.). 3. *Valborg Margrethe Hansen* (Sognepræst H. til Todbjerg og Mejlbj). 4. *Leonhard Kærkov** (Gaardejer K. i Høm, Seem Sogn). 5. *Mads Grue Madsen*, f. d. 12te April 1887 i Andst (Gaardejer M. til Lundgaard, Andst Sogn). 6. *Axel Roger Christian Nielsen** (Overportør N.). 7. *Harald Rosenbom* (Toldkontrollør R. i Vedsted). 8. *Carl Christian Madsen Saaby** (Vejassistent S.). 9. *Andreas Hansen Thøstesen* (Gaardejer T. i Obbekjær). 10. *Christian Eskild Jensen Yding* (Stationsforstander Y. i Gredstedbro).

b. Realister: 11. *Georg Harald Abel* (fhv. Postpakmester A.). 12. *Nikolaj Peder Bendixen* (Kornhandler B.). 13. *Tycho Bendt Filskov* (Lærer F. i Kjærbøl, Farup Sogn). 14. *Niels Hansen* (fhv. Krydsmatros H. paa Mandø). 15. *Holger Tranberg Jensen* (Gaardejer J., Gersdorfgave, Farup Sogn). 16. *Niels Hansen Jensen* (fhv. Gaardejer J. i Raahede, Hvidding Sogn, Sønderjylland). 17. *Carl Magnus Johansen* (Fabrikvægter J.). 18. *Kaj Volmer Louis Edvard Madsen* (Toldassistent M. i Vedsted). 19. *Johannes Schultz* (fhv. Gaardejer S. i Ganderup, Fohl Sogn, Sønderjylland). 20. *Viggo Westergaard* (Havneingeniør W. i Esbjerg).

*) Disse Elever høre til den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

III Klasse.

a. Studerende: 1. *Erna Johanne Christensen**), f. d. 2den Juni 1889 i Holstebro (Købmand J. C. Christensen i Holstebro). 2. *Kathrine Jakobine Christensen* (Gæstgiver C.). 3. *Johannes Theodor Lind**) (Apoteker L.). 4. *Rigmor Nagel* (Postmester N.). 5. *Niels Gerhard Carl Albert Vilhelm Nielsen**) (Skræddermester N.). 6. *Peter Ferdinand Schmitz**) (Vævermester S.). 7. *Ingeborg Helga Frederikke Amalie Stemann* (Søster til Nr. 9 i VI st. Kl.).

b. Realister: 8. *Anton Andersen* (Bagermester A.). 9. *Anna Binzer* (Distriktslæge B.). 10. *Frand's Mikkelsen Hansen* (Gaardejer H. i Mejlby, Farup Sogn). 11. *Jens Madsen* (Depotarbejder M. i Vedsted). 12. *Peder Elias Pedersen* (Ledvogter P., Farup Holdeplads). 13. *Hans Marius Pedersen* (Købmand P. i Sejstrup). 14. *Carl Gustav Schnoor* (Forretter S.). 15. *Jens Styrup* (afd. Prokurator og Landinspektør S).

*) Disse Elever høre til den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

II stud. Klasse.

1. *Ellen Fogtmann* (afd. Stationsforstander F. i Vedsted). 2. *Aage Bekker Hansen* (Manufakturhandler B. H.). 3. *Frode Arntzen Lund* (Kreditforeningsdirektør, Justitsraad L. i Silkeborg). 4. *Louis August Palludan Nielsen* (Købmand N. i Varde). 5. *John Olesen*, f. d. 21de August 1889 i Kjelst, Billum Sogn (Gaardejer O. J. Olesen i Kjelst). 6. *Johannes Schaarup*, f. d. 1ste Oktober 1890 i Obbekjær (Sognepræst G. E. K. Schaarup i Obbekjær). 7. *Gudmund Thomassen Sort*, f. d. 26de August 1889 i Holbæk (Redaktør T. J. Sort i Bramminge). 8. *Poul Christian Stemann* (Broder til Nr. 9 i VI st.

Kl. og Nr. 7 i III st. Kl.). 9. *Bror Vigo Valfred Gloerfelt Tarp*, f. d. 6te Januar 1889 i Lyngby (Sognepræst J. S. Tarp til Lunde og Outrup). 10. *Valdemar Tuxen* (Sparekassedirektør T.).

II Realklasse.

1. *August Julius Theodor Backhaus* (Konditor B.).
 2. *Ella Essemann*, f. d. 9de Oktober 1889 i Kjøbenhavn (Urtekræmmer C. M. Essemann i Kjøbenhavn).
 3. *Karsten Graves Jørig Gravesen* (afd. Gaardejer G. i Vejrup). 4. *Hans Arthur Liljebjerg Hansen* (Garver H.). 5. *Hans Jensen Hansen*, f. d. 9de November 1889 paa Mandø (Styrmand H. J. Hansen af Mandø). 6. *Rudolf Andreas Christian Hollensen*, f. d. 24de Marts 1889 i Ødis (Lærer H. J. Hollensen i Ødis-Bramdrup). 7. *Andreas Søren Karkov*, f. d. 5te Juni 1889 i Chicag-Illinois (Proprietær A. Karkov til Seemgaard, Seem Sogn). 8. *Frederik Poul Knorr* (Fabrikinspektør K.). 9. *Martin Nielsen Mortensen* (Toldofficiant M. i Vedsted). 10. *Theodor Mathiesen Nissen* (Gaardejer N., Ribe Mark). 11. *Johanne Petersen*, f. d. 6te December 1889 i Ribe (Ingeniør H. Petersen). 12. *Peter Martin Petersen* (Avlsbruger P.). 13. *Kirsten Jensine Christiane Caroline Simonsen* (Gymnastiklærer S.). 14. *Holger Linnemann Sørensen* (Proprietær S. til Bramminge Hovedgaard). 15. *Kirsten Linnemann Sørensen*, f. d. 16de Januar 1890 paa Ulstrup, St. Olai Sogn (Søster til Nr. 14). 16. *Viggo Tarp* (Værkmester T.). 17. *Thorvald Thiellesen* (Uldspinder T.). 18. *Johan Carl Ullerichs* (Købmand U. i Bramminge).

I Klasse.

a. Studerende: 1. *August Reinhard Binzer* (Broder til Nr. 9 i III R. Kl.). 2. *Hans Peter Dela*, f. d. 14de Januar 1892 i Ribe (Avlsbruger og Fabrik-

arbejder C. Dela). 3. *Carl Bekker Hansen*, f. d. 14de Maj 1891 i Aarhus (Broder til Nr. 2 i II st. Kl.). 4. *Ejnar Overgaard Pedersen*, f. d. 27de Juni 1891 i Fredericia (Pakmester S. C. Pedersen).

b. Realister: 5. *Agnete Fogtmann*, f. d. 1ste Februar 1891 i Vedsted (Søster til Nr. 1 i II st. Kl.). 6. *Karen Johanne Greisen*, f. d. 31te Januar 1891 i Ribe (Købmand T. P. Greisen). 7. *Jens Knudsen Hansen*, f. d. 22de Januar 1891 paa Mandø (Broder til Nr. 5 i II R.). 8. *Robert Villiam Georg Harald Jørgensen*, f. d. 23de Februar 1892 i Ribe (Fabrikarbejder J. Jørgensen). 9. *Søren Hansen Karkov* (Bagermester K.). 10. *Mikael Madsen*, f. d. 4de Juni 1891 i Ribe (Gæstgiver M. Madsen). 11. *Johan Laurits Lauridsen Mortensen*, f. d. 3die Oktober 1891 i Randers (afd. Købmand A. J. L. Mortensen i Randers). 12. *Hans Marius Nielsen*, f. d. 13de September 1889 i Øster Vedsted (Husmand, Landpostbud E. Nielsen i Øster Vedsted). 13. *Hans Christian Petersen*, f. d. 22de November 1890 i Ribe (Postbud J. C. Petersen). 14. *Ejnar Simonsen*, f. d. 15de August 1891 i Ribe (Købmand S. Simonsen). 15. *Georg Halvor Weybye Smith*, f. d. 16de April 1892 i Holsted (Sagfører, Sparekassedirektør H. T. Smith i Holsted). 16. *Vilhelm Adolf Justus Ullerichs*, f. d. 26de Maj 1891 i Vilslev (Broder til Nr. 18 i II R.). 17. *Lorens Christensen Vandborg*, f. d. 29de December 1890 i Haywards i Kalifornien (Gaardejer C. Vandborg i Øster Vedsted).

I Mellemskoleklasse.

1. *Hans Christian Andersen*, f. d. 22de Maj 1891 i Ribe (Husejer A. Andersen). 2. *Anna Christine Fogh*, f. d. 18de Januar 1891 i Holstebro (afd. Amtsforvalter A. T. A. Fogh i Holstebro). 3. *Knud Adolph Thorvald*

Aurelius Fogh, f. d. 16de Marts 1892 i Holstebro (Broder til Nr. 2). 4. *Eva Hansen*, f. d. 14de November 1890 i Ribe (Klodsemager R. P. Hansen). 5. *Povl Valdemar Hansen*, f. d. 22de Maj 1890 i Ribe (Broder til Nr. 2 i IV st. Kl.). 6. *Knud Mikael Hjort*, f. d. 10de November 1892 i Ribe (Postbud C. T. Hjort). 7. *Agnes Marie Hunderup*, f. d. 23. December 1891 i Ribe (afd. Typograf I. S. F. L. Hunderup). 8. *Antoni Raskesen Kjær*, f. d. 8de Januar 1891 i Ribe (Uldhandler J. N. Kjær). 9. *Rask Raskesen Kjær*, f. d. 24de April 1893 i Ribe (Broder til Nr. 8). 10. *Harald Kofod*, f. d. 24de Januar 1891 i Ribe (Broder til Nr. 7 i V mat.-nat. Kl.). 11. *Inger Kristensen*, f. d. 23de November 1891 i Ribe (afd. Boghandler N. C. Kristensen). 12. *Anton Lavrids Christian Larsen*, f. d. 3die September 1892 i Søndervinge (Lokomotivfyrbøder A. Larsen). 13. *Mathilde Lind*, f. d. 23de August 1892 i Ribe (Søster til Nr. 3 i III st. Kl.). 14. *Hakon Frederik Moe*, f. d. 12te Februar 1892 i Vejle (Missionær, Dr. phil. F. E. G. Moe). 15. *Laurits Carl Nielsen*, f. d. 31te Oktober 1892 i Ribe (Købmand N. Nielsen). 16. *Rask Raskesen Ohrt*, f. d. 29de December 1892 i Seem (Avlsbruger A. Ohrt). 17. *Anna Lützeau Petersen*, f. d. 21de Januar 1891 i Ribe (Gæstgiver A. L. Petersen). 18. *Jens Petersen*, f. d. 12te December 1892 i Ribe (Politibetjent J. G. Petersen). 19. *Peter Buhl Petersen*, f. d. 14de September 1892 i Ribe (Broder til Nr. 11 i II R.). 20. *Ellen Pontoppidan*, f. d. 23de Februar 1891 i Ribe (Herredsfuldægtig M. C. K. Pontoppidan). 21. *Svend Vieth Pontoppidan*, f. d. 7de Maj 1892 i Ribe (Broder til Nr. 20). 22. *Kaj Hyphoff Rosenstand*, f. d. 1ste Oktober 1892 i Ribe (Stiftskasserer C. F. Rosenstand). 23. *Sigrød Claudine Tvermoes*, f. d. 30te September 1892 i Kjøbenhavn (Borgmester C. A. Tvermoes). 24. *Estrid Vilandt*, f. d. 20de Januar

1892 i Ribe (Læge H. N. P. Vilandt). 25. *Ib Windfeld-Hansen*, f. d. 3die Februar 1893 i Ribe (Bankdirektør, Møller H. Windfeld-Hansen). 26. *Ludvig Henrik Wolffhechel*, f. d. 13de Oktober 1891 i Omaha, Nebraska (Tømmerhandler T. C. R. Wolffhechel).

III. Lærerpersonalet.

Ved Skrivelse af 10de Juni f. A. bifaldt Ministeriet, at Overlærer *Amorsen* ansattes som Inspektør ved Ribe Katedralskole fra 1ste Maj s. A. at regne.

Ved Skrivelse af 11te Juli f. A. bevilgede Ministeriet Adjunkt *H. M. Lassen* Forlængelse af den ham paa Grund af Sygelighed tilstaaede Permission i et halvt Aar fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 at regne og ved Skrivelse af 16de Februar d. A. en yderligere Forlængelse til Udløbet af indeværende Skoleaar.

Ved Skrivelse af 24de Juli f. A. bifaldt Ministeriet, at Religionsundervisningen i VI og V studerende Klasse overdrages til residerende Kapellan ved Domkirken *Albeck* fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 at regne.

Den 4de August f. A. blev Frøken *Sigrid Thomassen* af Ministeriet ansat som Gymnastiklærerinde ved Ribe Katedralskole fra d. 19de August s. A. at regne.

Den 14de August f. A. blev cand. mag. *Heinrich Christian Cornelius Reincke* af Ministeriet ansat som Timelærer ved Ribe Katedralskole fra d. 19de August s. A. at regne.

Ved Skrivelse af 5te Oktober f. A. bemyndigedes Rektor af Ministeriet til at antage Haandgerningslærer-

inde Frk. *Marie Forsberg* til indtil videre at lede Undervisningen i kvindeligt Haandarbejde i Ribe Katedralskoles 1ste Mellemskoleklasse.

Den nyansatte Lærer, cand. mag. *Reincke*, meddeler følgende biografiske Data:

Heinrich C. C. Reincke fødtes den 14de September 1867 i Sengeløse paa Sjælland, blev 1884 Student, studerede ved Universitetet Historie, Tysk og Latin og tog Skoleembedseksamen i Sommeren 1891; var fra 1892—94 Huslærer paa Schackenborg ved Møgeltønder og virkede siden som Lærer, særlig i Tysk og Fransk, ved Latin- og Realskoler samt Købmandsskolen i København; ansattes fra $19/8$ 1903 som Timelærer ved Ribe Katedralskole, men tiltraadte først Pladsen d. 1ste Oktober s. A. efter at have gennemgaaet et Kursus i Sløjd for at kunne lede Undervisningen i dette for Skolen nye Fag.

IV. Undervisningen.

Som foranstaaende Elevfortegnelse viser, ere af Skolens 129 Elever 54 studerende, 49 Realister og 26 Elever i 1ste Mellemskoleklasse; af Realisterne læse 23 alle tre fremmede Sprog, 26 læse ikke Fransk.

Fordelingen af Fag og Timer mellem Lærerne har været følgende:

Rektor *Øllgaard*: Religion i IV, III; Dansk i VI, V; Historie i V, III st., I, I M. $16\frac{1}{2}$ Time.

Overlærer <i>Secher</i> : Græsk i VI, V og III; Fransk i VI og V.....	25	Timer.
Overlærer <i>Amorsen</i> : Matematik i VI og III; Regning i II R.; Naturlære i VI sph., V sph., IV R. og III R.; Tegning i IV R., III R., II R. og I R.....	33	—
Adjunkt <i>Dybdal</i> : Historie i VI, IV st., IV R., II st. og II R.; Tysk i VI og V; Dansk i II st.; Fransk i III; Engelsk i I R.	25½	—
Adjunkt <i>Bech</i> : Latin i VI, V og I.....	22	—
Adjunkt <i>Knudsen</i> : Dansk i IV st.; Tysk i IV, II R. og I M.; Geografi i IV, III st. og III R.; Skrivning i II st., II R., I og I M.	25	—
Adjunkt <i>Høst</i> : Matematik i V og IV; Natur- lære i VI mn. og V mn.; Tegning i VI mn. og V mn.....	30½	—
Adjunkt <i>Bloch</i> : Religion i II st., II R., I og I M.; Dansk i III; Tysk i III og II st.; Fransk i IV, II og I.....	26	—
Adjunkt <i>Lange</i> : Naturhistorie i IV, III, II st., II R., I og I M.; Geografi i II st., II R., I og I M.; Matematik i II st. og I.	33	—
Timelærer, cand. mag. <i>Abell</i> : Dansk i IV R.; Oldnordisk i VI og V; Oldkendskab i VI og V; Latin i IV og III; Græsk i IV; Historie i III R.	31½	—
Timelærer, cand. mag. <i>Reinke</i> : Dansk i II R., I og I M.; Tysk i I; Regning i I M.; Sløjd i I M.	24	—
Vikarierende Lærer, cand. mag. <i>Bjørnsen</i> : Engelsk i VI, V, IV R., III R. og II R.; Latin i II st.; Matematik i II R. ...	29	—

Residerende Kapellan til Domkirken, Pastor <i>Albeck</i> : Religion i VI og V.....	2	Timer.
Gymnastiklærer <i>Simonsen</i> : Gymnastik og Svømning i alle Klasser.....	27	—
Gymnastiklærerinde Frøken <i>Thomassen</i> : Gymnastik med de kvindelige Elever	8	—
Haandgerningslærerinde Frøken <i>Forsberg</i> : Haandgerning i I M.....	3	—
Adjunkt <i>Knudsen</i> : Sang med alle Klasser	6	—
Skydeøvelserne, i hvilke VI, V og IV R. tage Del, have været ledede af Overlærer <i>Amorsen</i> .		

Overlærer *Amorsen* er, som oven anført, Skolens Inspektor; Adjunkt *Dybdal* dens Bibliotekar og Regnskabsfører.

Omstaaende Tabel viser, hvorledes de ugentlige Timer have været fordelt paa Fagene; ved Kombinationer ere disse Timer bragte ned til den for hvert Fag angivne Sum af Lærertimer. Ved Mærket Ra betegnes de Realdisciple, der læse 3, ved Rb de, der kun læse 2 fremmede Sprog.

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 3. August 1893 fører en af Skolens Lærere mod sædvanlig Timebetaling Tilsyn fra Kl. 2¹/₂—3¹/₂ med de med Jærnbanen rejsende Disciple, som have Tilladelse til under deres Ophold i Ribe efter endt Skoletid at opholde sig i et Klasseværelse paa Skolen. Dette Tilsyn er ligelig delt imellem Overlærer *Amorsen* og Adjunkt *Bloch*.

V. Det i Skoleaaret 1903—1904 udførte Arbejde.

Dansk.

VI Klasse (Rektor). Den dansk-norske Litteraturs Historie: Det lærde Tidsrum, Holbergs samtidige, Oplysningstiden og det 19de Aarhundrede med Undtagelse af de i det foregaaende Skoleaar behandlede Forfattere. Læst Heiberg: »En Sjæl efter Døden« og Chr. Winther: »Hjortens Flugt« samt Digte og Prosastykker efter Fr. Christensens Haandbog i dansk Litteratur II. En Stil hver 14de Dag. Opgaverne have været:

1. Om de Fortrin, Fodture har frem for andre Maader at rejse paa.
2. Undertrykte Nationaliteter i Europa.
3. Hvorfor stiftes de fleste Venskabsforbindelser i Ungdomsaarene, og hvorfor er mange af dem saa kortvarige?
4. Hvilke Tanker og Spørgsmaal optog det danske Folk i Slutningen af det 18de Aarhundrede?
5. Optimisme-Pessimisme.
6. Hvori bestaar Karakterens Selvstændighed, til hvilke Mangler i Karakteren danner den en Modsætning, og til hvilke Fejl kan den udarte?
7. (Halvaarsprøve). Den nationale Strid i Sønderjylland.
8. (Halvaarsprøve). Hvad forstaas ved slet Selskab, og hvorfor er det af Vigtighed at vogte sig derfor?
- 9.

Tankegangen i Hauchs Digt »Bekendelse«. 10. Island og dets Betydning for Norden. 11. Hvoraf kommer det, at store Mænd ofte har saa meget at kæmpe med, og at deres Fortjeneste saa hyppigt først anerkendes efter deres Død? 12. Om de skønne Kunster og deres Betydning. 13. Natur og Befolkning i den Egn, hvor jeg er bedst kendt. 14. Evnen til at vække Latter, dens Brug og Misbrug. 15. Tider, da Ribe var Kulturcentrum eller Præstegaardenes og Hovedstadskulturens Indskud i dansk Digtning. 16. Hvorledes er det med Rette sagt, at Forundring er hos nogle en Begyndelse til Visdom, hos andre et Tegn paa Daarskab. 17. Om de Hensyn, man bør tage ved Valget af Livsstilling.

Til Afgangsprøven opgives Litteraturhistorien efter Øllgaards Omrids. Udførligere er dvælet ved Holberg og hans Samtid. Som læste Litteraturprøver opgives: Holberg: »Jeppe paa Bjerget« og »Erasmus Montanus«. Wessel: »Kærlighed uden Strømper«. Øhlenschläger: »St. Hansaften-Spil«. J. L. Heiberg: »En Sjæl efter Døden«. Chr. Winther: »Hjortens Flugt« samt Digte og Prosastykker efter Fr. Christensens Haandbog i dansk Litteratur II.

V Kl. (Rektor). Paa Grundlag af Lærerens Omrids er af den danske Litteraturs Historie gennemgaaet Middelalderen og Reformationstiden, Holberg, Wessel og Baggesen; af det 19de Aarhundredes Forfattere den Heibergske Kreds. Litteraturprøver efter Fr. Christensens Haandbog II. Sproghistorie kortelig til 1550. Læst Holberg: »Den politiske Kandestøber« og »Jeppe paa Bjerget«. Wessel: »Kærlighed uden Strømper«. Baggesen: »Kalundborgs Krønike«. Heiberg: »En Sjæl efter Døden«. II. Hertz: »Svend Dyrings Hus«.

Svensk. Ved Undervisningen er benyttet Martin Hammerichs svenske Læsestykker og Runeberg: Fänrik Ståls Sägner I.

En dansk Stil hver 14de Dag. Opgaverne have været:

1. Have de Ret, der klage over, at Kulturen forstyrrer Naturens Skønhed? 2. Landlivets Fortrin for Bylivet, Brev fra en Mand paa Landet til hans Ven i Byen. 3. En gammel Skibskaptajn fortæller i sin Familierekreds, med hvilke Tanker og Følelser han tiltraadte sin første Sørejse. 4. Middelalderlig Overtro, skildret efter Folketriserne. 5. I første Mosebog siger Gud til de nylig skabte Mennesker: »Gører eder Jorden underdanig«. Hvorvidt kan Mennesket siges at have opfyldt dette Bud? 6. Hvilken Betydning har Agerbruget haft for Kulturens Udvikling, og hvorledes virker det den Dag i Dag sædeligt opdragende? 7. Hvorfor er Sløjd i vore Dage optaget som Undervisningsfag i Skolerne? 8. (Halvaarsprøve) = VI 8. 9. (Halvaarsprøve). Nordboernes Korstog. 10. Om Betydningen af historisk Læsning. 11. Holberg som Komediedigter. 12. Fredens Goder. 13. = VI 13. 14. Hvorfor begynde vi i Verdenshistorien et nyt Afsnit med Tiden omkring Aar 1500? 15. Disciplin og dens Betydning for den enkelte og Samfundet. 16. Dagspressens gode og mislige Sider. 17. Hvorfor er det saa gavnligt at se sig om i Verden? 18. Gengivelse af Indholdet af et læst Digterværk.

IV st. Kl. (Knudsen). Borchsenius og Winkel Horn: »Dansk Læsebog for Skolernes højere Klasser« 2den Afdeling med Forbigaaelse af enkelte Stykker. Øhlenschläger: »Hakon Jarl«. Blicher: »E Bindstouw«. Oplæsning for Klassen af enkelte Digterværker. 25 Stile.

IV Realkl. (Abell). Klassen har læst: Holberg: »Den politiske Kandestøber«; Wessel: »Kærlighed uden Strømper«; Øhlenschläger: »Hakon Jarl«; Hostrup: »Genboerne« samt af Borchsenius og Winkel Horns »Dansk Læsebog for Skolernes højere Klasser« 2den Afdeling alle Stykker af danske Forfattere med Undtagelse af Joh. Ewald: »Til min Moltke«, Grundtvig: Af »Mands Minde« og Hertz: »Kærligheds Veje«.

Sproglæren (tilligemed Lydlærens Hovedpunkter) et mundtlig gennemgaaet. En Stil om Ugen.

Til Eksamen opgives de ovenfor nævnte Værker (med Undtagelse af Hostrup: «Genboerne») og Læsestykker samt Holberg: »Jeppe paa Bjerget«.

III Kl. (Bloch). Forskellige Partier af Borchsenius og Winkel Horns »Dansk Læsebog«. Nogle Digte lærte udenad. Bojesens Grammatik. Holberg: »Jeppe paa Bjerget«. Wessel: »Kærlighed uden Strømper«. Øhlenschläger: »Hakon Jarl«. Sigurd Müllers nordiske Mytologi. En Stil om Ugen. Realisterne i 2 særlige Timer Øvelser i Analyse og Stil.

II st. Kl. (Dybdal). Borchsenius og Winkel Horn: »Danske Læsestykker for Skolens lavere og mellemste Klasser« er benyttet til Oplæsning og Analyse. Nogle Digte lærte udenad. Det vigtigste af Grammatiken efter Bojesen. En Stil om Ugen.

II Realkl. (Reincke). Oplæsning og Analyse efter samme Læsebog. Bojesens Grammatik. Adskillige Digte lærte udenad. 1 Fristil om Ugen. Læst for Klassen: Holberg: »Jeppe paa Bjerget«; Hostrup: »Feriegæsterne«; Hertz: »Svend Dyrings Hus« og nogle af St. St. Blichers Noveller. Rb. særlige Øvelser i Oplæsning og Analyse.

I Kl. (Reincke). Oplæsning og Analyse efter samme Læsebog. Adskillige Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig (Genfortælling og enkelte Fristile). Rb. særlige mundtlige og skriftlige Øvelser.

I Mellemskoleklasse (Reincke). Oplæsning, Genfortælling og Analyse efter Slomanns danske Læsebog. Nogle Digte lærte udenad. 2 ugentlige Stile (Genfortælling og til Dels Diktat).

Oldnordisk.

VI Kl. (Abell). Wimmers Læsebog Side 53—55, 61—63, 74—121, 129—135. Af Versene i Gunlaugs Saga kunde, der findes Side 81, 84, 85, 88, 95, 96, 100 nederst, 104 og 107. Wimmers Sproglære. Hovedpunkterne af den oldnordiske Litteraturs Historie efter Fr. Winkel Horns Bog.

Til Eksamen opgives: Side 61—63, 74—121, 129—135 (af Versene i Gunlaugs Saga kunde ovennævnte).

V Kl. (Abell). Wimmers Læsebog Side 1—44, 114—118, 132—135. Wimmers Sproglære.

Latin.

VI Kl. (Bech). Cicero: Talerne for Ligarius og for Deiotarus; Tusc. disp. V Kap. 1—29. Seneca: consol. ad Marciam. Tacitus: Annalerne i Bricka og Thomsens Udvalg forfra til S. 56 L. 18. Vergils Æneide: 4. Sang. Horats: carm. II 13—18, 20, III 1—5, 8, 9, 24, 29, IV 7; epist. I og II 1; sat. I 9; epod. 2. Madvigs carmina selecta: Catul 1—9, 11, 12; Tibul 2; Properts 5; Ovid 1—4, 8, 9.

Kursorisk: Cæsars Gallerkrig VIII fra Kap. 30 ud. Livius XXII fra Kap. 30, 4 ud. Flemmers Udvalg: Curtius St. B. Stykker af Henrichsens Versionsopgaver.

Thomsens Haandbog fra Kejserrægeringen ud. Rafns Litteraturhistorie. Madvigs Sproglære: Formlæren fra § 87 ud, Syntaksen fra § 375 ud. 26 Versioner.

Til Eksamen opgives: Cicero: pro Lig., pro Deiot.; Tusc. V Kap. 1—29. Seneca: consol. ad Marc. Kap. 1—5. Tacitus: Annalerne i Udvalg forfra til S. 56. Livius XXX Kap. 3—6. Verg. Aen. IV. Hor. epist. I, carm. I 1, 3—7, 9, 11, 14, 17, 18, 20, 22, 24, 31,

33—35, 37, 38. Carmina selecta: Cat. 1—9, 11, 12; Tib. 2; Prop. 5; Ov. 1—4, 8, 9.

V Kl. (Bech). Livius: XXIII. Cicero: in Verr. V til § 100. Vergils Æneide: I. Seneca's Breve i Udvalg ved Gertz I til S. 56. Horats's Oder: I 1—7, 9—11, 14, 17—20, 22, 24, 27, 29, 31, 33. Kursorisk: Stykker af Henrichsens Versionsopgaver. Cæsars Borgerkrig: I. Livius: nogle Kapitler af XXI fra Kap. 4.

Madvigs Sproglære: Syntaksen indtil 3. Afsnit; Formlæren indtil Adjektiverne. Thomsens Haandbog indtil Retsvæsenet. 31 Versioner.

IV Kl. (Abell). Livius 21de Bog. Cicero: Talen for Sextus Roscius Kap. 14—53. Ovids Metamorfofer i Blochs Udvalg: Phaëton (med Forbigaaelse af Vers 249—58, 271—91) og Ceres. Madvigs Sproglære. I Skoleaarets første Halvdel i Reglen en Hjemmestil og en Skolestil om Ugen, senere færre Stile og i de sidste Maaneder udelukkende mundtlig Stil.

Til Eksamen opgives: Liv. 21de Bog Kap. 1—2, 4—50 incl. Cicero: Pro S. R. Kap. 14—43. Ovid: Ceres og Phaëton Vers 1—248, 259—271, 292—303.

III Kl. (Abell). Caesar: De bello Gallico 1ste Bog Kap. 1—30 og 2den Bog. Cicero: 1ste og 3die Tale mod Catilina. Ovids Metamorfofer i Blochs Udvalg: Pyramus og Thisbe. 1 Skolestil og 1 Hjemmestil hver Uge.

II Kl. (Bjørnsen). Wellers Lesebuch aus Livius Side 1—14, 18—51. Af Madvigs Sproglære Formlæren og Kasuslæren. En Skolestil og en Hjemmestil om Ugen.

I Kl. (Bech). Forchhammers Læsebog (undtagen St. 13). Det tilsvarende af Formlæren efter Madvigs Sproglære. Lidt Stiløvelse efter Iversens Bog.

Græsk.

VI Kl. (Secher). Herodots 8de Bog Kap. 40—103. Platons Apologi. Lysias's Taler mod Eratosthenes og for Mantitheos. Homers Iliade 16de Sang samt 18de Sang V. 1—380. Aristophanes's Skyer efter Petersens Antologi. Sechers Litteraturhistorie og Kunsthistorie.

Til Eksamen opgives: Herodots 6te Bog Kap. 1—21, 25—33, 40—51, 61—75, 84—121, 123—124, 132—136. Platons Apologi. Lysias's Taler mod Eratosthenes og for Mantitheos. Lukian (Gertz' Udgave): Hanen og Gudesamtaler 1, 3, 4, 6, 7. Homers Iliade 16de Sang V. 257—867; Odysseens 5te og 6te Sang. Aristophanes' Skyer efter Petersens Antologi.

V Kl. (Secher). Herodots 5te Bog Kap. 1—17, 21—38, 49—51, 55—56, 62—66, 69—91, 93—126; 6te Bog Kap. 1—21, 25—33, 40—50. Lysias's Tale mod Agoratos. Homers Iliade 1ste, 3die (V. 1—380), 4de og 6te Sang. Formlæren og Mytologien repeteret. Partier af Litteraturhistorien og Kunsthistorien.

IV Kl. (Abell). Xenophons Anabasis 1ste Bog, Kap. 4—10 og 4de Bog, Kap. 6—8. Homers Odyssee 9de Sang. Bergs og Hudes Formlære. Af Sechers Mytologi læst Heroerne og repeteret hele Bogen.

III Kl. (Secher). Bergs Forskole med Forbigaaelse af de danske Stykker. Xenophons Anabasis 1ste Bog Kap. 1—3. Bergs og Hudes Formlære. Af Sechers Mytologi Guderne.

Oldkendskab (Abell).

VI mat.-nat. Kl. Den græske og romerske Kunsts Historie er gennemgaaet paa Grundlag af Sechers Kunsthistorie med Benyttelse af forskellige Billedværker

og Skolens Samling af Fotografier efter Kunstværker. I Tilslutning til en kort Udsigt over den latinske Litteraturs Historie er i Oversættelse læst en Del af Horats' Oder og Breve (ved Glahn og V. Andersen) samt Stykker af Tibull og Catull i prosaisk Gengivelse ved Læreren. Af græsk Litteratur er læst Sophokles' »Ajas« (ved Th. Lange).

V mat.-nat. Kl. Sechers græske Mytologi er læst og repeteret. Af græske Forfattere er i Oversættelse læst: 16 Sange af Homer; Sophokles: »Ajas«, »Kong Ødipus« og »Antigone«; Aristofanes: »Skyerne«; udvalgte Stykker af Herodots 1ste Bog (ved Falkenstjerne) samt udvalgte Stykker af Thukydid's Historie (ved Gertz).

Tysk.

VI Kl. (D y b d a l). Af Eggers Lesebuch für oesterreichische Schulen er læst Lessing og Goethe samt de vigtigste Forfattere fra den romantiske Skole til vore Dage. Kapers Grammatik for de højere Klasser. Til Maanedslæsning er benyttet: Goethes Dichtung u. Wahrheit; Heines Harzreise og Buch der Lieder; 2 Samlinger »Bruchstücke« af Hjorts Læsebog; et Bind af Mommsens romerske Historie; et Bind af Herders »Kleine Prosaschriften«; Hopfens »Trudels Ball«.

V Kl. (D y b d a l). Samme Læsebogs 1ste Del undtagen Lessing og Goethe. Dernæst den romantiske Skole, Frihedskrigenes Lyrik, Rückert og Platen, det unge Tyskland, den schwabiske Skole. Kapers Grammatik for de højere Klasser. Til Maanedslæsning er benyttet: Heines Harzreise og Buch der Lieder, Wielands Oberon, Scherers Geschichte der deutschen Litteratur, et Bind af Lenaus Digte, Gøtz v. Berlichingen og Egmont.

IV st. Kl. (Knudsen). Ipsen & Bovien: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne S. 80—164. Kursorisk: S. 207—222. Maanedslæsning: Schiller: Wilh. Tell. Kapers Grammatik repeteret. Skouboes Gloserækker.

IV Realkl. (Knudsen). Samme Læsebog S. 80—180, 207—222. Maanedslæsning: Schiller: Wilh. Tell. Kapers Grammatik repeteret. Skouboes Gloserækker. Bovien & Gudme: Tyske Stiløvelser for Mellemlklasserne S. 25—40 oversat mundtlig.

Til Eksamen opgives Læsebogen S. 80—164.

III Kl. (Bloch). Ipsen & Bovien: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne S. 55—79, 80—91, 140—162. Kapers Grammatik: Formlæren og af Syntaksen til § 180. Skouboes Gloserækker. Mundtlige og skriftlige Øvelser, hvortil Bovien & Gudmes Stiløvelser for de lavere Klasser er benyttet. Realisterne desuden Læsebogen S. 35—50.

II st. Kl. (Bloch). Ipsen & Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser S. 61—115. Formlæren efter Kaper. Skouboes Gloserækker. Mundtlige og skriftlige Øvelser, hvortil Bovien & Gudmes Stiløvelser for de lavere Klasser er benyttet.

II Realkl. (Knudsen). Ipsen & Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser S. 72—119. Kapers Grammatik: Formlæren. Skouboes Gloserækker S. 31—55. Efter Bovien & Gudme: Tyske Stiløvelser for de lavere Klasser S. 27—46: dels skriftlige, dels mundtlige Øvelser; Rb. desuden S. 46—51 samt særlige Taleøvelser. 8 Digte lærte udenad.

I Kl. (Reincke). Ipsen & Bovien: Tysk Læsebog for de lavere Klasser S. 1—48. Enkelte Digte lærte udenad. Efter Kapers Grammatik Verberne og

Hovedtrækkene af den øvrige Formlære i Tilslutning til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tysk. Taleøvelser paa Grundlag af foredragne Smaating. (Rb). særlige grammatiske og praktiske Øvelser.

I Mellemskoleklasse (K n u d s e n). Ingerslev & Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemskolen S. 1—151.

Fransk.

VI Kl. (Secher). Molière: Les Femmes savantes. Carl Michelsen: Historiske Læsestykker II (90 Sider). Stigaard: Esquisses et contes modernes (20 Sider). En Hjemmestil og en mundtlig Stil om Ugen efter Arlauds Stiløvelser og Eksamensopgaver. Matematikerne have desuden til mundtlig Øvelse benyttet Franke: Phrases de tous les jours. Jungs Grammatik. Hjemmelæsningen, hvortil er benyttet Cherbuliez: Miss Rovel og Mignet: Histoire de la Révolution, er prøvet i 2 maanedlige Timer.

V Kl. (Secher). Daudet: Le petit Chose (Velhagen & Klasing). Carl Michelsen: Historiske Læsestykker I (100 Sider). Fortællinger af Theuriet (Hartmanns Schulausgaben), 20 Sider. En Hjemmestil og en mundtlig Stil om Ugen efter Giedes og Arlauds Stiløvelser. Matematikerne have i en kortere Tid benyttet Franke: Phrases de tous les jours. Af Jungs Grammatik Formlæren og de vigtigste Afsnit af Syntaksen. Hjemmelæsningen, hvortil er benyttet About: Le Roi des montagnes, Mériméc: Colomba og Erckmann-Chatrian: Un conscrit de 1813, er prøvet i 1 à 2 ugentlige Timer.

IV st. og Realkl. (Bloch). Af Borrings Études littéraires er læst S. 4—13, 174—179, 184—194, 275

—281, 295—304. Efter Jung Formlæren og Hovedregler af Syntaksen. Til kursorisk Læsning er benyttet *Histoire d'Aladdin* og *Ali Baba*.

De studerende opgave til Eksamen: *Études littéraires* S. 1—13, 49—65, 122—150, 174—179, 184—194, 275—281. Realisterne samme Pensum og desuden S. 295—304.

III Kl. (Dybdal). Samme Læsebog 1—4, 122—150, 174—179, 206—214. Det vigtigste af Grammatiken efter Jung. En Stil om Ugen. Kursorisk ca. 50 Sider af *Recueil de contes et récits pour la jeunesse*.

II Kl. (Bloch). Jung: Fransk Læsebog for Begyndere S. 46—54, 71—105. Formlæren efter Jung. En Stil om Ugen.

I Kl. (Bloch). Jung: Fransk Elementarbog S. 55—85. Fransk Læsebog for Begyndere S. 1—16, 17—19, 24—29, 34—46. Jungs Formlære med mange Forbigaaelser. En Stil om Ugen.

Engelsk.

VI Kl. (Bjørnsen). Repeteret Listovs »The English Reader« S. 1—57 og S. 62—95. Læst A. Bojsen: Engelske Læsestykker Hefte 1, 2 og 4 samt Washington Irving: »Tales of the Alhambra« 2. Hefte af Velhagen og Klasings Udg. S. 43—70. Alt det læste og repeterede opgives til Eksamen. Til Ekstemporallæsning er benyttet Washington Irving: »Tales of the Alhambra«. Jespersens Grammatik.

V Kl. (Bjørnsen). Listovs »The English Reader« Forskolen, Side 1—57 og 62—95. Jespersens Grammatik.

IV Realkl. (Bjørnsen). Nissens Læsebog S. 129—154, 205—291, 293—319. Forrige Aar er læst: Samme Bog S.

1—103. Rosings Formlære. 1 Version om Ugen, dels efter Hansen og Magnussens Opgaver, dels Eksamensopgaver. Til Ekstemporallæsning er benyttet Walter Scott: »Tales of a grandfather« og Nissens Læsebog.

Til Eksamen opgives: Nissens Læsebog: S. 1—76, 129—154, 205—218, 223—253, 268—291, 296—319.

III Realkl. (Bjørnsen). Nissens Læsebog Side 1—103. Jespersens Grammatik. 1 Version om Ugen efter Hansen og Magnussens Opgaver.

II Realkl. (Bjørnsen). Listovs Ledetraad II. Mundtlige Øvelser i Genfortælling. Rb. har desuden læst Listovs Læsebog 1. Afdeling Stk. 1—21 og skrevet nogle Diktatstile. 1 Stil om Ugen.

I Realkl. (Dybdal). Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog S. 1—98.

Religion.

VI Kl. (Pastor Albeck). Bibelforklaring med Esaias Kap. I—XII og 1 Korinthierbrev Kap. I—V som Grundlag.

V Kl. (Pastor Albeck). Bibelforklaring med Johannesevangeliets I—XII Kap. som Grundlag.

IV Kl. (Rektor). Forskellige Stykker af det nye Testaments historiske Skrifter og af de apostoliske Breve læste og gennemgaaede. I Foredrag Afsnit af Oldkirkens og Middelalderskirkens Historie.

III Kl. (Rektor). Assens's Bibelhistorie: Det nye Testamente. Balslevs Lærebog.

II st. Kl. (Bloch). Assens's Bibelhistorie: Det gamle Testamente fra Rigets Deling; det nye Testamente til Jesu tredie Ophold i Jerusalem. Balslevs Lærebog: Troen. 8 Psalmer.

II Realkl. (Bloch). Som II st. Kl.

I Kl. (Bloch). Assens's Bibellhistorie: Det gamle Testamente til Rigets Deling. Balslevs Lærebog til Troen. 8 Psalmer.

I Mellemskoleklasse (Bloch). Balslevs Bibellhistorie: Det nye Testamente. De ti Bud, Trosbekendelsen og Fadervor er lærte og forklarede. Nogle Psalmer.

Historie.

VI Kl. (Dybdal). Ottosens Historie fra Frederik I til vore Dage. Af P. Munchs Lærebog i Samfundskundskab: Afsnittene om Statsstyrelsen, Embeds- og Kommunestyrelsen, Samfundets økonomiske Liv samt Retsplejen. Dernæst Repetition af forskellige Afsnit af Historien.

Til Eksamen opgives: 1. Roms Historie fra Begyndelsen af de puniske Krige og indtil Kejser Augustus' Død (Thriges Lærebog). 2. Den katolske Kirkes Magt-udvikling og alt, hvad dermed staar i Forbindelse i Tidsrummet 1050—1300 (Blochs mindre Lærebog). 3. Den nyeste Tids Historie fra 1789 (Blochs større Lærebog). 4. Nordens Historie efter 1660 (Ottosens Lærebog). 5. P. Munchs Lærebog i Samfundskundskab, 2den Udg., S. 1—49, 87—96, 116—139 (ialt 81 Sider).

V Kl. (Rektor). De østerlandske Folks og Grækernes Historie efter Thriges mindre Lærebog. Middelalderen efter Blochs Lærebog for Realskoler. Nordens Historie til 1814 efter Ottosens Lærebog.

IV st. Kl. (Dybdal). Den nyeste Tids Historie fra Wienerkongressen til vore Dage efter Blochs større Lærebog. Roms Historie til Graccherne efter Thrige.

IV Realkl. (Dybdal). Den nyeste Tids Historie fra 1789 til vore Dage (Blochs mindre Lærebog). Nordens Historie fra Frederik I til vore Dage (Samme Bog). Af P. Munchs mindre Lærebog i Samfundskundskab;

Afsnittene om Statsstyrelsen, Embeds- og Kommune- styrelsen, Retsplejen og det økonomiske Liv i Sam- fundet. Derefter Repetition.

Til Eksamen opgives: 1. Grækenlands Historie indtil Begyndelsen af den peloponnesiske Krig. 2. Humanismens, Opdagelsernes og Reformationens Periode indtil Luthers Død, saaledes at der i Nordens Historie er medtaget, hvad der vedrører dette Afsnit. 3. Den nyeste Tids Historie fra 1789. 4. Nordens Historie fra Oldtiden til Valdemar Sejrs Død og fra 1784 (for Sveriges Vedkommende fra 1772) til Nutiden. (1—4 er læst efter Blochs mindre Lærebog). 5. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab S. 1—31, 54—60, 72—87 (ialt 52 Sider).

III st. Kl. (Rektor). Den almindelige Verdens- historie fra Reformationstiden til 1815; Tysklands og Spaniens Historie dog kun fra 1660. (Blochs Lære- bog for Realskoler).

III Realkl. (Abell). Norden til 1660. De fremmede Lande fra Reformationen til den franske Revolution; Tysklands og Spaniens Historie dog kun fra 1660. (Blochs Lærebog for Realskoler).

II st. Kl. (Dybdal). Fra Folkevandringen til Middelalderens Slutning. (Blochs mindre Lærebog).

II Realkl. (Dybdal). Fra Graccherne til Huset Valois. (Samme Lærebog).

I Kl. (Rektor). Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler.

I Mellemskoleklasse (Rektor). Danmarks Historie fra Frederik den Tredie til vore Dage med Benyttelse

af Klausens større Lærebog. Hovedpunkter af Oldtidens, Middelalderens og den nyere Tids Historie med Ottosens »Børnenes Verdenshistorie« som Grundlag.

Geografi.

IV Kl. (K n u d s e n). C. C. Christensen: Geografi Nr. 1: Hele Bogen.

III Kl. (K n u d s e n). C. C. Christensen: Geografi Nr. 1: De fremmede Verdensdele og den almindelige Geografi.

II Kl. (L a n g e). C. C. Christensen: Geografi Nr. 2: Østrig-Ungarn, Alperne, Schweiz, Sydeuropa, Forasien. Korttegning.

I Kl. (L a n g e). C. C. Christensen: Geografi Nr. 2: Danmark, Sønderjylland, Nordeuropa. Korttegning.

I Mellemskoleklasse (L a n g e). C. C. Christensen: Geografi Nr. 2: Rusland, de britiske Øer, Frankrig, Holland, Belgien, Tyskland. Korttegning.

Aritmetik og Regning.

VI mat.-nat. Kl. (A m ø r s e n). Repeteret Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I, II og III. Gennemsnitlig regnet 3 aritmetiske Hjemmeopgaver hver Uge.

V mat.-nat. Kl. (H ø s t). Af Jul. Petersens Aritmetik II er læst: Dobbelt irrationale Størrelser, uendelige Rødder i 2den Grads Ligninger og Polynomiet af 2den Grad. Desuden er Jul. Petersens III læst med Undtagelse af Wilsons Sætning, Taylors Formel og Determinanters Multiplikation.

Af aritmetiske og geometriske Hjemmeopgaver er der i alt regnet 6 hver Uge.

IV st. og Realkl. (Høst). Jul. Petersens Aritmetik I: Største fælles Maal og mindste fælles Mangefold, og af Aritmetik II: Logaritmer og Rentesregning. Det hele Pensum repeteret. Hver anden Uge aritmetiske Hjemmeopgaver. Realisterne have efter Knud Kristensens Regnebog haft: Regning af Rumfang, sammensat Rentesregning og blandede Opgaver. Endvidere have de regnet en Del Opgaver efter Lomholts Eksamensopgaver. Realisterne have hver Uge haft Hjemmeopgaver i Regning.

III st. og Realkl. (A m o r s e n). Jul. Petersens Aritmetik II: Rod, Ligninger af 2den Grad og Rækker. Hver Uge 2 á 3 aritmetiske Hjemmeopgaver. Realisterne have efter Knud Kristensens Regnebog haft: Forholdsregning, Ligninger og Handelsregning og hver Uge haft 1 à 2 Hjemmeopgaver i Regning.

II st. Kl. (L a n g e). Jul. Petersens Aritmetik I: Division, Potens, Ligninger, Proportioner, Decimalbrøk. Opgaver.

II Realkl. (Bjørnsen). Jul. Petersens Aritmetik I: Division, Potens, Ligninger, Proportioner, Decimalbrøk. Opgaver, I Regning (A m o r s e n) Ligninger efter Meiers Regnebog II Del.

I Kl. (L a n g e). Indledning, Addition, Subtraktion. Positive og negative Størrelser. Jul. Petersens Aritmetik I: Multiplikation. Opgaver. I Rb. har regnet efter N. N. Meier: Praktisk Regnebog II, især efter §§ 5—10.

I Mellemskoleklasse (R e i n c k e). Meiers Regnebog 2. Del: Almindelig Brøk og Decimalbrøk.

Geometri.

VI mat.-nat. Kl. (A m o r s e n). Jul. Petersens Trigonometri: De sfæriske Grundformler. Af Metoder og Teorier læst fra Opg. 186 til Omlægning. Jul. Petersens »Analytisk Geometri« med Undtagelse af Koordinaters Ændring. Jul. Petersens Rumgeometri: »Keglesnitlæren«. Gennemsnitlig 3 ugentlige Hjemmeopgaver. I Projektionstegning (H ø s t): S. A. Christensens Lærebog fra Side 35 Bogen ud. En Tegning om Ugen.

V mat.-nat. Kl. (H ø s t). Jul. Petersens Trigonometri. Af Jul. Petersens Metoder og Teorier er regnet de første 180 Opgaver. Af Jul. Petersens Stereometri er læst forfra til Keglesnittene, idet dog regulære Polyedre, Kongruens, Symmetri og Lige-dannethed er forbigaaet. Projektionstegning (H ø s t): S. A. Christensens Lærebog til Side 35. En Tegning om Ugen.

IV st. og Realkl. (H ø s t). Jul. Petersens Geometri: Ligedannede Punktsystemer, Cirkelperiferiens Længde og Arealer. Det hele Pensum repeteret. Hver anden Uge geometriske Hjemmeopgaver.

III st. og Realkl. (A m o r s e n). Repeteret Jul. Petersens Geometri forfra til »Ligedannethed«; desuden læst til Arealer. 2 á 3 geometriske Hjemmeopgaver hver Uge.

II st. Kl. (L a n g e). Jul. Petersens elementære Plangeometri: Konstruktioner, Kongruens og Symmetri. Polygoner. Opgaver.

II Realkl. (B j ø r n s e n). Jul. Petersens Geometri: Konstruktioner, Kongruens og Symmetri. Polygoner. Opgaver.

I Kl. (L a n g e). Indledning. Jul. Petersens elementære Plangeometri: Første Kapitel. Opgaver.

Tegning (A m o r s e n).

IV, III, II og I Realklasse. Frihaandstegning efter Tegneinspektør Andersens Fortegninger I og II.

IV og III mat.-nat. Kl. Geometrisk Tegning.

Naturlære.

VI spr.-hist. Kl. (A m o r s e n). K. Schmidts Naturlære: Maskiner, molekulære Kræfter og Bevægelseslære. Jul. Petersens Astronomi: Maanen, Planeterne, Kometer og Stjernes kud. Det hele Pensum repeteret.

VI mat.-nat. Kl. (H ø s t). Jul. Petersens Astronomi: Maanen, Planeterne, Kometer og Stjernes kud. Jul. Petersens og Forchhammers Mekanik: Bølgebevægelse og Lydlære. Jul. Petersens Lærebøger i Varme, Magnetisme og Elektricitet. Det hele Pensum repeteret.

V spr.-hist. Kl. (A m o r s e n). K. Schmidts Naturlære med Undtagelse af Bevægelseslære, Slutningen af Varmelære og Afsnittet om molekulære Kræfter. Efter Jul. Petersens Astronomi læst forfra til Maanen.

V mat.-nat. Kl. (H ø s t). Ellingers Optik. Jul. Petersens og Forchhammers mekaniske Fysik: Forfra til Bølgebevægelse. Jul. Petersens Astronomi: Jorden, Fiksstjernerne, Solen og Maanen.

IV mat.-nat. og Realkl. (A m o r s e n). K. Schmidts Naturlære: Ligevægtslære og Bevægelseslære. Det hele Pensum repeteret.

III mat.nat. og Realkl. (Amorsen). K. Schmidts Naturlære: Varmekære, Magnetisme, Elektricitet, luftformige og draabefflydende Legemers Ligevægt.

Naturhistorie (Lange).

IV Kl. Lütken: Zoologi Nr. 2: Hele Bogen. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik: Hele Bogen. I August—September have Eleverne samlet og tørret vildtvoksende Planter.

III Kl. Boas: Dyrerigets Naturhistorie: Straaledyr. Mennesket. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik: Bestøvning og Befrugtning, Frugten og Frøet, Frøspredning, Spiring, Frikronbladede, Helkronede. Nogle Timer ere anvendte til Plantebestemmelse. Eleverne have samlet og tørret vildtvoksende Planter.

II Kl. Boas: Dyrerigets Naturhistorie: Krybdyr, Padder, Fiske. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik: Rod, Stængel, Blad, Haar, Blomst. Eleverne have samlet og tørret vildtvoksende Planter.

I Kl. Boas: Dyrerigets Naturhistorie: Krybdyr, Padder, Fiske, Insekter, Tusindben, Edderkopper, Krebsdyr.

I Mellemskoleklasse. Boas: Dyrerigets Naturhistorie: Krybdyr, Padder, Fiske, Biller, Edderkopper, Krebsdyr.

Sløjd (Reincke).

Efter at der i Efteraaret 1903 var blevet indrettet en Sløjdsal med 20 Arbejdsbænke og dertil hørende Værktøj, paabegyndtes Undervisningen i Sløjd for 1ste Mellemskoleklasse i Slutningen af Oktober Maaned.

Undervisningen, der er drevet som Klasseundervisning efter det Aksel Mikkelsenske System, har omfattet Saveøvelser, anvendte til Forfærdigelse af simple Smaating. Det ugentlige Timetal var oprindeligt 3; i den sidste Halvdel af Skoleaaret er den ene Time blevet anvendt til Frihaandstegning efter Fortegning paa Klassetavlen.

Kvindeligt Haandarbejde (Frk. Forsberg).

I Mellemskoleklasse. 3 ugentlige Timer. Brodering (Fladsyning) og Strømpestriking.

Sang (Knudsen).

De 5 ugentlige Timer, som ere tildelte dette Fag, have været saaledes fordelte, at 6te, 5te, 4de Klasse have haft 1, 3die Klasse 1, 2den og 1ste Klasse 1, 1ste Mellemskoleklasse 1 Time, og alle Klasserne desuden 1 fælles Time i Sammensang. Af Skolens 129 Elever har 122 deltaget i Undervisningen.

I Aarets Løb er lært:

I Mellemskoleklasse: C Dur, c Mol, G Dur, g Mol. Ernst: en- og tostemmige Træffeøvelser 1—104. Syngetavle Nr. 1. Ottosens 67 Salmer og Lovsange indøvede efter Mallings, Berggrens og Barnekows Koral-samlinger. Af Danmarks Melodier ca. 100 Sange. 12 Fædrelandssange lærte udenad.

I og II Kl.: C Dur, c Mol, G Dur, g Mol, D Dur, d Mol, A Dur, a Mol. Ernst: Træffeøvelser 1—125 samt de til de lærte Tonarter svarende Øvelser. Salmer, Lovsange og Fædrelandssange som 1ste Mellemskoleklasse.

III Kl. Overgængerne fritagne; de øvrige: Salmer, Lovsange, Fædrelandssange samt Fællessang som 1ste Mellemskoleklasse.

IV, V og VI Kl. Alle Skalaer repeterede. Ernst: Træffeøvelser 1—212. Syngetavle Nr. 1 og 2. Salmer, Lovsange og Fædrelandssange som 1ste Mellemskoleklasse.

Ved Sammensangen er indøvet 3 Kvartetter og 4 Terzetter for blandede Stemmer efter Sannes Samlinger, samt 3 Terzetter og 5 Duetter for lige Stemmer efter Ernst's Sangbøger.

Offentlig Sangprøve i Overværelse af Elevernes Forældre afholdtes Torsdag d. 19de Maj.

Gymnastik og Svømning (St. Simonsen).

Som Grundlag for Undervisningen er benyttet »Haandbog i Gymnastik« og K. A. Knudsens Timesedler. I Vinterhalvaaret faar hver Elev 1 Gang ugentlig et varmt og koldt Styrtebad ved Slutningen af en Gymnastiktime. Ved Afslutningen af Vinterøvelserne afholdtes offentlig Gymnastikpræsentation Onsdag d. 13de April. Øvelserne i Svømning har i det sidste Skoleaar paa Grund af Vejrforholdene været uden Betydning.

Foraar og Efteraar benyttes Gymnastiktimerne til Sport paa Skolens dertil indrettede, i 3 Minutters Afstand beliggende Plads. VI og V Kl. har øvet Lawn-Tennis, Fodbold, Stafetløb og Spring; IV Kl. særlig Fodbold, men ogsaa Kricket, Spring og Løb; III og II Kl. Fodbold, Kricket, Spring og Løb; I Kl. og I Mellemskoleklasse Kricket, Spring, Løb og Læg. Uden for Skoletiden har Eleverne i en for hver Klasse bestemt

Time daglig haft Adgang til at benytte Skolens Sports plads til Boldspil.

Efter Indbydelse af Skolen afholdtes d. 6te September paa Skolens Sportsplads en Fodboldkamp med »Vejen Fodboldklub«, i hvilken Skolens Hold sejrede med 5 Maal mod 0.

Efter Friluftsovelsernes Afslutning afholdtes d. 16de Oktober en offentlig Præsentation i de forskellige Sports- grene, der vare øvede i Løbet af Sommerhalvaaret, til hvilken Forældre og andre interesserede vare indbudne.

De kvindelige Elever have til Gymnastikundervis- ning været delte i 2 Hold og ere blevne underviste af eksamineret Gymnastiklærerinde Frk. Thomassen. I Vinterhalvaaret have de som Drengene faaet et Styrt- bad ugentlig, og de have ligeledes i Sommerhalvaaret benyttet Timerne til Lawn-Tennis, Langbold og af Lærerrinden ordnede og ledede Lege.

Riffelskydning (A m o r s e n).

I Skoleaaret 1903—1904 foretoges de sædvanlige Øvelser med Eleverne i VI, V og IV R. Udfaldet findes i nedenstaaende Oversigt.

Antal Disciple.	Afstand i Alen.	Antal			Points	
		Skud	Points	Træf- fere	Total- sum	Gen- nem- snit
13 af VI Kl.	{ 200 300	975	1753	871	2624	2,69
7 af V Kl.	200	525	1043	494	1537	2,93
9 af IV R.	{ 100 200	675	1388	652	2040	3,02

Hver Elev har afgivet 75 Skud ved Øvelserne. VI og V Kl. har skudt med Geværer af Model 1889, IV R. dels med Gevær af Model 1889, dels med Karabin af Model 1889.

Præmieskydningen afholdtes med VI Klasses Elever den 14de September; hver Elev afgav 5 Skud paa 300 Alen (frit Anslag). 1ste Præmie tilfaldt Joh. D. Stemann med 17 Points, 2den Præmie Jak. H. Helweg med 16 Points.

VI. Skolens Beneficier.

A. De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner efter Skolens Indstilling, have i Skoleaaret 1903—04 været fordelte saaledes:

1. Fri Undervisning og Stipendium 120 Kr. at oplægge: Chr. P. Skov, J. A. M. H. Jensen, F. M. Bendtsen og B. Kofod.

2. Fri Undervisning og Stipendium 90 Kr. at oplægge: M. Poulsen, A. H. Poulsen, J. N. Hansen, P. S. Poulsen, H. Th. Hansen, P. Poulsen og H. O. Iversen.

3. Fri Undervisning og Stipendium 60 Kr. at oplægge: S. O. V. Hamburger, A. Sundbo, A. H. Thøstesen og Chr. E. Jensen Yding.

4. Fri Undervisning uden Stipendium: Maren Brodersen, Valborg M. Hansen, H. Rosenbom, H. T. Jensen, C. M. Johansen, N. Hansen, K. V. L. E. Madsen, N. P. Bendixen, T. B. Filskov, G. H. Abel, Katrine J. Christensen, H. M. Pedersen, J. Madsen, A. Andersen, P. E. Petersen, C. G. Schnoor, Ellen Fogtmann, K. G. J. Gravesen, P. M. Pedersen (fra 19de August at regne), M. N. Mortensen, J. C. Ullerichs, Th. Thiellenes, H. P. Dela, H. Chr. Petersen, R. V. G. H. Jørgensen og J. K. Hansen.

5. Undervisning for halv Betaling: Th. M. Nissen, A. J. T. Backhaus, V. Tarp og K. A. Hjort.

6. Stipendium 144 Kr. uden fri Undervisning: E. Chr. Christensen.

7. Stipendium 120 Kr. uden fri Undervisning: A. R. Chr. Nielsen, C. Chr. M. Saabye, A. M. Friis, Chr. G. Hansen, M. G. Madsen, N. G. C. A. V. Nielsen, P. F. Schmitz og E. O. Pedersen.

8. Stipendium 72 Kr. uden fri Undervisning: J. H. Helweg.

9. Stipendium 60 Kr. uden fri Undervisning: S. Kristensen.

10. Ekstraordinær Gratistplads: Kirsten J. K. C. Simonsen.

11. Fri Undervisning i Henhold til den ved Finansloven givne Bevilling: A. L. K. Larsen.

B. Det Borch'ske Legat (47 Kr. 40 Øre) til lige Deling mellem to har været tillagt J. A. M. H. Jensen og A. H. Poulsen.

C. Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner (2 Portioner paa 76 Kr. hver), som bortgives af Lensgreve Moltke-Bregentved, har været tillagt H. Rosenbom og (fra 1904) K. A. Th. A. Fogh.

D. Nis Nissens Legat uddeltes den 21de December f. A. af Lærerkollegiet saaledes:

1. De 4 Femtedele (808 Kr.) for uformuende Elever, som vise god Opførsel: 70 Kr. F. M. Bendtsen; 60 Kr. A. H. Poulsen, M. Poulsen, Chr. P. Skov, Eli Christensen og P. Poulsen; 50 Kr. J. A. M. H. Jensen; 40 Kr. H. Th. Hansen; 30 Kr. J. H. Helweg, J. N. Hansen, A. Sundbo, H. O. Iversen, B. Kofod og R. Chr. Nielsen; 28 Kr. Gerh. Nielsen; 20 Kr. S. V. Hamburger, H. Rosenbom, A. H. Thøstesen, E. Jensen Yding, B. V. G. Tarp, Joh. Schaarup og E. Pedersen.

2. Den ene Femtedel (202 Kr.) for Elever, der udmærke sig ved Flid og Sædelighed uden egentlig at trænge til Understøttelse: 40 Kr. P. S. Poulsen, J. Richter, S. Kristensen og M. G. Madsen; 22 Kr. G. Th. Sort; 20 Kr. A. R. Binzer.

3. Understøttelsesportioner til Studenter fra Ribe Katedralskole (75 Kr. 64 Øre): Stud. theol. C. W. Noack.

E. Ribe Sparekasse har i dette Skoleaar til »Udredelse af Skolepenge i det første Skoleaar« tilstaaet Agnes M. Hunderup 120 Kr., Lor. Vandborg og P. V. Hansen hver 60 Kr.

Fra Styrelsen for »Nordisk Forening« modtog Skolen et Eksemplar af Fredmanns Epistler til Gave

for den Elev, som har vist størst Interesse for Undervisningen i Svensk. Det blev tildelt Elev i VI mat.-nat. Klasse Maren Brodersen.

Eleverne i de øverste Klasser have som de foregaaende Aar under Pastor *Albecks* Ledelse været samlede een Gang maanedlig enten i Adjunkt *Høsts* Hjem eller i Skolens Syngesal. Ved disse Møder er der holdt Foredrag af Biskop *Koch*, Pastorerne *Helweg*, *Hjortkjær-Christensen*, *Jørgensen* og *Albeck* og cand. theol. *Olf. Ricard*. Skolen paaskønner meget den Interesse for de unge, som har fremkaldt og bærer disse Sammenkomster.

VII. Bibliotek og Samlinger.

Bibliotekets Tilvækst i sidste Aar.

A. Nyere Sprogs Litteratur.

- Aakjær, Jeppe*: St. St. Blichers Livs-Tragedie. Breve og Aktstykker. H. 1—27. 1903.
- Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie XVII, 4; XVIII, 1—3.
- Andersen, Vilhelm*: Litteraturbilleder. 1903.
- Antiqvarisk tidskrift för Sverige XVII, 1.
- Arkiv för nordisk filologi. Ny följd. XV, 4; XVI, 1—2.
- Bournowille, Charlotte*: Erindringer fra Hjemmet og fra Scenen. 1903.
- Christensen F. og T. Lundbeck*: Opgaver til danske Stile. Udg. af Dansklærerforeningen i København.
- Collin, Chr.*: Bjørnstjerne Bjørnson, H. 7—9.
- Dahl, B. T. og H. Hammer*: Dansk Ordbog for Folket. H. 2—6.

- Dania. X, 2—3.
- Danske Ridderviser. Udg. af A. Olrik. II, 4.
- Danske Studier. Udg. af Marius Kristensen og A. Olrik. H. 1. 1904.
- Dansk Tidsskrift 1903, 6—12; 1904, 1--4.
- Feilberg, H. F.*: Ordbog over jydsk Almuesmaal. H. 22—23.
- Gutfeld, F. C.*: Religiøse Poesier. 1818. Gave fra Askov Højskoles Bibliotek.
- Halvorsen, J. B.*: Norsk Forfatterlexikon. H. 58.
- Henneberg, M. N.*: 300 Smaafortællinger til Stilopgaver i Folkeskolen. 2. Udg. Aarhus og Kbhvn. 1896.
- Kalkar, O.*: Ordbog til det ældre danske Sprog. H. 36—37.
- Breve fra Julius Lange. Efterslæt. Udg. af P. Købke. 1903.
- Lie, Jonas*: Samlede Værker. H. 34—55.
- Nordisk tidsskrift (Letterstedtska) 1903, 3—8.
- Nordiske Fortidsminder, H. 5—6.
- Noreen, Adolf*: De nordiska språken. Stockh. 1903.
— Vort språk. Ny-svensk grammatik i utförlig framställning. I, 1—3. 1903.
- Olrik, A.*: Danmarks Heltedigtning. En Oldtidsstudie. I. Rolf Krake og den ældre Skjoldungrække. 1903.
- Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1902. 1903.
- Videnskabernes Selskabs Skrifter. 6. Række. Mat. og naturvidensk. Afdeling. XI, 5—6; XII, 3.

- Petersen, Richard*: Johan Kaspar Lavaters Liv. 1903.
Lexner, M.: Mittelhochdeutsches Taschenwörterbuch.
 Leipzig. 1901.
Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellem-
 skolen. 1903.
Grimm, J. u. W.: Deutsches Wörterbuch X, 11—12;
 XIII, 3.
-

Nyrop, Kr.: Grammaire historique de la langue fran-
 çaise. II, 1903.

- Larsen, Henry*: Krist og Satan. Nogle Blade af gam-
 mel kristelig Digtning, særlig hos Angelsakserne
 (Cædmon) 1903.
Thaning, Kirstine: Engelske Billedgloser. 3. Opl. 1898.
Jespersen, O.: Noter til The England and America
 Reader. 1903.
Hansen, Adolf: Engelske Stiløvelser. 2. Udg. 1904.
Dahlstedt, A.: The word-order of the Ancien Riwle
 with special reference to the word-order in Anglo-
 Saxon and modern English (Progr. Sundsvall
 1903).
 Rhythm and word-order in Anglo-Saxon and
 Semi-Saxon with special reference to their devel-
 opment in modern English (Bilag til Progr.
 Kristianstad 1902).
-

B. Græsk og latinsk Filologi.

- Demosthenes' 3die Tale mod Filip. Overs. af G. L.
 Selchau (Progr. Nykjøbing 1903).
Euripides: Kyklops. Satyrspil. Med indledning och
 förklaringar af Lektor Joh. Bergman (Progr.
 Norrköping 1903).

Homers Odyssee. Overs. af Chr. Wilster. 3 Ekspl.
1890.

Sofokles's Antigone. Overs. af Thor Lange. 3 Ekspl.
1893.

P. Rödström: Olympia och Akropolis. Två föredrag
(Progr. Hernösand 1903).

Glahn, A.: Nogle Digte af Horats (Progr. Sorø 1903).

Belger u. Seyffert: Phil. Wochenschrift 1903, 18—52;
1904, 1—17.

Dictionnaire des antiquités. Fasc. 34.

Græske og latinske Forfattere. Samling af Oversættelser.
Udg. af M. Cl. Gertz. H. 1—13. 2den
Samling H. 1—5.

Nordisk Tidsskrift for Filologi. 3. R. XII, 1—3.

Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning No. 58 (Ældre
græsk Lyrik. Overs. af Thor Lange), 59 (J.
Østrup: Tyrkisk Folkepoesi), 60 (Plautus's Me-
næchmi. Overs. af J. Th. Jensen), 61 Arthur
Christensen: Fra Samanidernes Tid. Kultur-
skitser fra Orientens Middelalder) og 62 (J. de
Valdés: Merkur og Charon. Forkortet Oversæt-
telse ved E. Gigas).

C. Orientalisk Litteratur.

Arthur Christensen: Omar Khajjâms Rubâijât. En
litterærhistorisk Undersøgelse. Disp. 1903.

D. Pædagogik.

Aarvog for Kjøbenhavns Universitet for 1901—1902.
1903.

Betänkande, afgifvet af den för utredning af vissa frågor rörande de allmänna läroverken den 26. maj 1899 i nåder tillsatta komité. I—III. Stockholm 1902.

To Indbydelsesskrifter fra Københavns Universitet for 1902 og 1903.

Linderstrøm-Lang, C. F.: Wolfgang Ratichius. Et Bidrag til Pædagogikkens Historie. Disp. 1903. Meddelelser ang. de lærde Skoler 1901—1902. Udg. af A. F. Asmussen. 1903.

(Norske) Universitets- og Skoleannaler for 1902.

Regnskabsberetninger for det lærde Skolevæsen og Sorø Akademi 1902—1903.

Skaarup Seminarium 1803—1903. Et Indbydelsesskrift. Udg. af Seminariet. Odense 1903 (Gave fra Stiftamt. Stemann).

Skoleprogrammer: 27 danske for 1903.

22 norske for 1902.

52 svenske for 1903.

1 islandsk for 1903.

Vor Ungdom. 1903, 2—6; 1904, 1—2.

E. Teologi.

Kirkehistoriske Samlinger. 5. Række. II, 1.

Lawaetz, H.: Brødremenighedens Mission i Dansk-Vestindien 1769—1848. Disp. 1902.

Monrad, D. G.: Ordinationstaler og Prædikener. 1887. (Gave fra Askov Højskoles Bibliotek).

F. Filosofi.

Hansen, Søren: Etikens Begrundelse. Undersøgelse ang. Grundlag og Metode for en videnskabelig Etik. Disp. 1903.

- Høffding, H.*: Filosofiske Problemer (Universitetsprogr. 1902).
 — Om nogle religionsfilosofiske Arbejder fra den nyeste Tid (Universitetsprogr. 1903).
Rosenberg, P. A.: Rasmus Nielsen, Nordens Filosof. En almenfattelig Fremstilling. 1903.
-

G. Geografi og Statistik.

- Bang, Gustav*: Den socialistiske Fremtidsstat. 1903.
Borchgrevink, C.: Nærmest Sydpolen Aaret 1900. H. 1—7. 1902.
Christensen, Chr. Villads: Nykjøbing paa Mors. 1299—1899. Udgivet af Nykjøbing Byraad. 1902.
Christmas, W.: Australien og Ny Zealand. 1903.
Dankjer, O.: Gejstlig Stat. 1903.
Gaardboe, A.: Himmerlands Rakkere. I. Aarhus 1904. Geogr. Tidsskrift. XVII, 3—6.
Hall, Fr.: Vreta kloster (Progr. Gefle 1902).
Hedin, Sv.: Tusen Mil paa ukjendte Veje. I. 1903. Kgl. Dansk Hof- og Statskalender for 1904. Samlinger til jydsk Historie og Topografi. 3. R. III, 5—6.
 Statistisk Aarvog for 1902.
 Statistiske Meddelelser. 4. R. XII, 2—7; XIII, 1—5.
 Statistisk Tabelværk. 5. R. Litra A. No. 2; D. 9—10.
Storck: Jydske Granitkirker. 1903.
Trup, J. P.: Danmark. H. 56—78.
Weibull, L.: Malmö Stads Urkundsbok. Malmö 1901. Gave fra Borgmesterkontoret i Malmö.
-

H. Historie.

- Drachmann, A. B.*: Fra den romerske Kejsertid. Kulturbillede. 1903.
Ottosen, Joh.: Folkenes Historie. H. 56—68.

Lukenbach, H.: Kunst u. Geschichte. I—II. München u. Berlin. 1902—3.

Vedel, Valdemar: Heltliv. En Studie over Heltedigtningens Grundtræk. 1903.

Bauditz, W. G. O.: Livserindringer. 1903.

Bjerger, Poul og Th. J. Søgaard: Danske Vider og Vedtægter. H. 1. 1904.

Christensen, William: Dansk Statsforvaltning i det 15. Aarhundrede. 1903.

Clausen, Julius: Af Orla Lehmanns Papirer. 1903.

Dansk biografisk Lexikon. H. 131—137.

(Dansk) historisk Tidsskrift. 7. R. IV, 4—6.

Danske Magasin. 5. R. V, 3.

Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familiekrede. Ved Louis Bobé. VI. 1903.

Fonden ad usus publicos. Udg. af Rigsarkivet. II. 1903.

Fra Ribe Amt for 1904.

Friis, Aage: Bernstorfferne og Danmark. Bidrag til den danske Stats politiske og kulturelle Udviklingshistorie. I. Slægtens Traditioner og Forudsætninger. 1903.

Haandbog i det nordslesvigske Spørgsmaals Historie. Udg. af de samvirkende sønderjydske Foreninger. Redigeret af Franz v. Jessen. 1901.

Kancelliets Brevbøger 1580—1583. Udg. af Rigsarkivet ved L. Laursen. 1903.

Liljefalk, A. og Otto Lütken: Vor sidste Kamp for Sønderjylland. H. 3—15.

Reventlow, Chr. B.: En dansk Statsmands Hjem omkring Aar 1800. II.

Richter, V.: 100 Aars Dødsfald. H. 13.

Steenstrup, Joh. med fl.: Danmarks Riges Historie.
H. 131—150.

Sønderjydske Aarbøger for 1903. Halvb. 1—2.

Sørensen, C. Th.: Bernadotte i Norden. H. 2—8.

Buhl, Frants: Muhameds Liv. 1903.

Bugge, S.: Norsk Sagafortælling og Sagaskrivning i
Irland. H. 2.

Burckhardt, J.: Renaissancens Kultur i Italien. H.
2—10.

Fredericia, J. A.: Revolutionen og Napoleon I. 1789
—1815. (Den nyeste Tids Historie I). 1903.

Klintberg, M. V.: Förteckning öfver Visby hög-
re allmänna läroverks medaljsamling. I. (Progr.
Visby 1902.)

Linderberg, F.: Henry George og hans Socialprogram.
1889.

(Norsk) historisk Tidsskrift. 4. R. II, 3—4.

Claus Pavels's Dagbøger 1817—22. II. H. 6.

Skrifter udg. af Selskabet til hist. Kildeskrifters Over-
sættelse. 5. R. 1—4.

(Svenskt) hist. tidskrift 1903, 1—4.

Thulin, G.: Samling af urkunder rörande patronats-
rättigheterna i Skåne, Halland och Bohuslän.
Stockh. 1901. (Gave fra Stiftamt. Stemann).

Utredning rörande patronatsrättigheterna i Skåne,
Halland och Bohuslän. Stockh. 1901. (Gave fra
Stiftamt. Stemann).

I. Matematik.

Foldberg, P. T.: Lærebog i elementær Plangeometri.
II. 1903.

- Møllerup, J.*: Studier over den plane Geometris Atiomer. Disp. 1903.
- Nyt Tidsskrift for Matematik. A. 14. Aarg. 2—4; 15. Aarg. 1. B. 14. Aarg. 2—4; 15. Aarg. 1.
- Zeuthen, H. G.*: Forelæsninger over Matematikens Historie. II. 16de og 17de Aarh. 1903.
-

K. Naturvidenskab.

- Barmwater, F.*: Telegrafering uden Traad. 1898.
- Danmarks geologiske Undersøgelse. 2. R. 14; 3. R. 4.
- Fysisk Tidsskrift. Udg. af en Kreds af Fysikere. 1. Aarg. H. 2—6; 2. Aarg. H. 1—4.
- Jørgensen, S. M.*: Kemiens Grundbegreber. 1902.
- Knudsen, Martin*: Lærebog i Fysik for Medicinere. Lyslære. 1903.
- Ussing, N. V.*: Kortfattet Lærebog i den alm. Geologi. 1901.
- Winther, Chr.*: Radium og de andre radioaktive Stoffer. 1904.
-

- Bøving Petersen, J. O. og W. Dreyer*: Vor Klodes Dyr. Lev. 66—82.
- Feddelsen, A.*: Naturens Bog. I. Dyreriget. 1903.
- Gormsen, C. C.*: Naturhistorie for Folkeskolen. I. Dyreriget. 1903.
- Kroggh, Aug.*: Frøernes Hud- og Lungerespiration. Disp. 1903.
- Loew, E.*: Einführung in die Blütenbiologie. Berlin 1885.
- Kerner v. Marilaun, A.*: Pflanzenleben. 2te Aufl. I—II. Leipzig u. Wien. 1896.
- Rostrup, E.*: Den danske Flora. II.
- Schött, H.*: Über zwei Gattungen der apterygoten Insecten (Progr. Linköping 1903).

- Tigerstedt, R.*: Lehrbuch der Physiologie des Menschen.
I—II. 2te Aufl. Leipzig. 1902.
- Weis, Fr.*: Studier over proteolytiske Enzymer i spirende
Byg (Malt). Disp. 1902.
-

L. Lovkyndighed.

- Forordninger, Recesser o. s. v. Udg. af V. A. Secher.
V, 4—5.
- Lovtidende for Kongeriget Danmark for 1902.
- Ministerialtidende for Kongeriget Danmark, A. og B.,
for 1902.
- Sagregister til Lovtidende for Kongeriget Danmark for
Aarene 1871—1901.
-

M. Lægevidenskab.

- Bie, V.*: Om Lysets Virkning paa Bakterier. Disp.
1903.
- Blad, A.*: Om Enteroptose. Disp. 1903.
- Bloch, Oscar*: Om Døden. En almenfattelig Fremstilling.
I—II. 1903.
- Brinch, Th.*: Statistik over Lungetuberkulosens Op-
træden i Ribe Amt i Aaret 1903 (Særtryk af Uge-
skrift for Læger Nr. 10. 1904). (Gave fra Forf.).
Dansk Sundhedstidende 1903, 10—20.
- Krarup, G. C.*: Den omgivende Temperaturs Indflydelse
paa det respiratoriske Stofskifte og Varmeproduk-
tionen. Disp. 1902.
- Lange, Fr.*: Slægter. Iagttagelser fra en Sindssyge-
anstalt. 1904.
- Le Maire, M.*: Svangerskab og Fødsel med Myom i
Uterus. Disp. 1902.
- Strandgaard, M. H.*: Tumores hæmorrhoidales recti et
ani og dens kirurgiske Behandling. Disp. 1903.

Vincent, A. B.: Undersøgelser om Udnyttning af Brød.
Disp. 1903.

Wimmer, A.: Evolutiv Paranoia. Disp. 1902.

Ørum, H. P. T.: Kemisk Undersøgelse af Menneskegalde. Disp. 1903.

N. Encyklopædi.

Katalog over Erhvervelser af nyere udenlandsk Litteratur ved Statens offentlige Bibliotheker 1902. Ved E. Gigas. 1903.

Ribe Stiftstidende for Aaret 1903.

Uddrag af Ribe Byraads Forhandlinger for 1901 og 1902.

Q. Skøn Kunst.

Heiberg, J. L.: Italien. Spredte Studier og Rejse-skitser. 1904.

Lange, Jul.: Udvalgte Skrifter. H. 31—35.

Spemann, W.: Das Museum. VIII, 10—20; IX, 1—2.

Triyer, S.: Thorvaldsen. 1903.

Hr. Gasværksbestyrer Lindberg har skænket Skolen en Bidronning og Hr. Isenkrammer Schubert en Raadyrfod.

Hr. Figurmaler J. F. Skovgaard har skænket en Samling Insekter (overvejende Biller) fra Europa og Indien.

Endvidere har den naturhistoriske Samling modtaget Gaver fra følgende Elever: K. Fogh, K. Bekker Hansen, C. Gade Hansen, Poul Hansen, Hans Hansen, Carl Rudolph Hansen, F. Knorr, C. Koch, Th. Nissen, P. Schmitz, P. C. Stemann, V. Ullerichs, Ib Windfeld-Hansen.

Eleverne Erna Christensen, Karen Johanne Greisen, Gerhard Nielsen, Elias Pedersen, Einar Pedersen, Johanne Petersen og Valdemar Tuxen har skænket Skolen Tegninger og Aqvareller, Kopier, som de har udført efter botaniske Billedværker.

VIII. Udtog af Skolens Regnskab for 1903—04.

Indtægt.

	Kr.	Ø.
Beholdning fra 1902—03	5037	30
Arvefæsteafgifter	849	05
Tiendeindtægter	3641	72
Indtægter af Kirker og Præstekald	690	86
Renter	1560	00
Indbetalte Kapitaler	13005	16
Skolekontingenter	9379	00
Indtægter af Hospitaler	814	11
Forskellige ekstraordinære og ubestemte Indtægter ..	00	00
Pro Balance Konto 1902—03	00	00
Tilskud fra den almindelige Skolefond	31500	00
Købsum for bortsolgt Gods	00	00
Efter Decision	00	00
Theilmanns Legat til Bibliotheket	120	00
Indeholdt til Dækning af Præmier for Lærere	1654	47
Renter af Regnskabsførerens Kautionsdepositum	00	00
Stipendiefonden:		
a. Indbetalte Kapitaler	Kr. 0,00	
b. Renter	— 1707,41	
c. Jordebogsindtægter	— 533,65	
d. Af Ribe Hospital	— 418,22	
e. Erstatning for Jordafstaaelse	— 22,94	
	<hr/>	2682 22
Thurah-Falsters Legat:		
a. Renter	Kr. 209,14	
b. Indbetalte Kapitaler	— 0,00	
	<hr/>	209 14
Nis Nissens Legat:		
a. Indbetalte Kapitaler	— 46,60	
b. Renter	— 1103,88	
	<hr/>	1150 48
Borchs Legat: Modtaget fra Universitetskvæsturen	49	40
	<hr/>	
Ialt...	72342	91

Udgift.

	Kr.	Ø.
Skatter og Afgifter m. v.	682	38
Udlaante Kapitaler.	13005	16
Tilbagebetalte Skolepenge.	0	00
Pro Balance Konto 1902—02.	0	00
Efter Decision.	0	00
Gager til Lærere	31425	00
Tilsyn med Samlingerne.	200	00
Honorar for Inspektion	300	00
Pedellens Løn.	550	00
Lønningstillæg.	68	00
For Timeundervisning.	7555	24
Pensioner og Ventepenge.	626	98
Bibliothek og videnskabelige Apparater	681	80
Bygningsudgifter	797	87
Lejeudgifter	50	00
Inventariets Vedligeholdelse	1688	44
Brændsels- og Belysningsforbrødenheder	1145	71
Regnskabsførelsen.	720	00
Forskellige ekstraordinære og løbende Udgifter.	1315	69
Til Undervisning i Skydevaabens Brug.	225	91
Forskud af Præmier for Lærere.	1654	33
Renter af Regnskabsførerens Kautionsdepositum.	0	00
Stipendiefonden:		
a. Bidrag til Skolepenges Udredelse Kr. 1416,00		
b. Regnskabsførelsen — 53,19		
c. Udlaante Kapitaler. — 1022,94		
d. Oplagspenge til Dimittender. — 570,00		
	3062	13
Thurah-Falsters Legat:		
a. Historiske Værker m. v. Kr. 205,75		
b. Udlaante Kapitaler. — 3,39		
	209	14
Nis Nissens Legat:		
a. Understøttelser og Flidsbelønninger. Kr. 505,00		
b. Avertissementer. — 3,24		
c. Regnskabsførelsen — 40,00		
d. Understøttelse til en Student — 75,64		
e. Udlaante Kapitaler. — 138,10		
f. Oplagspenge til Dimittender — 388,50		
	1150	48
Borchs Legat: Udbetalt til 2 Disciple.	49	40
Saldo: Kassebeholdning den 31. Marts 1904	5179	25
	72342	91

IX. Kongelige Anordninger

i Henhold til § 27 i Lov af 24. April 1903
om højere Almenskoler.

1) om Optagelsesprøven i Mellemskolens 1ste Klasse.

A. Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves, fastsættes saaledes:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fattoevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det; Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvisse sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed* i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne

addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere dem med en *hel* Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning*. Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylde en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion*. Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattede Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. *Historie*. Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

7. *Geografi*. Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedsteder.

8. *Naturhistorie*. Han skal gennem *Iagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyre- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

B. Elever indmeldes regelmæssigt til Optagelse inden Udgangen af Maj Maaned, og Optagelsesprøven finder Sted ganske kort før Sommerferiens Indtræden

efter Skolestyrerens nærmere Bestemmelse, som i god Tid forinden Prøvens Afholdelse skal meddeles Elevernes Forældre eller Værger. Disse ligesom ogsaa Elevernes tidligere Lærere skulle have Tilladelse til at overvære Optagelsesprøven.

Skulde der efter en Elevs Optagelsesprøve herske nogen Tvivl om, hvorvidt han kan optages eller ej, skal der, hvis det antages, at han uden nogen større Anstrengelse i Mellemtiden kan raade Bod paa sine Mangler, og hvis hans Forældre eller Værge ønsker det, tilstedes ham at indstille sig til en ny Prøve den første Dag i det nye Skoleaar; denne Prøve skal dog ikke paa ny omfatte alle Fag, men kun gaa ud paa at faa godtgjort, om der er raadet Bod paa Manglerne eller ej, og efter dens Udfald maa Skolestyreren tage den endelige Bestemmelse om ham.

19/6.

2) om Undervisningen i Statens Fællesskoler for Drenge og Piger.

1. Samtlige Staten tilhørende højere Almenskoler skulle efterhaanden, som Omstændighederne tillade det og gøre det tilraadeligt, ogsaa aabnes for Piger som skolesøgende Elever. Indtil videre kunne de af disse Skoler, for hvis Vedkommende vægtige Grunde talte derfor, udelukkende eller dog hovedsagelig forbeholdes Drenge.

2. Ved de Statsskoler, hvor Fællesundervisning indføres enten straks fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903—4 eller senere hen, maa Piger for det første Skoleaar, i hvilket den indføres, kun optages i Mellemskolens 1ste Klasse, for det andet Skoleaar kun i Mellemskolens 1ste og 2den Klasse, og saaledes fremdeles, indtil Fællesundervisningen efterhaanden er gennemført i alle Mellemskolens og Gymnasiets Klasser.

3. Bestemmelserne om Alderen ved Optagelsen saavel som om Fordringerne ved Optagelsesprøven ere ganske de samme for Piger som for Drenge; dog skulle Piger tillige prøves i kvindeligt Haandarbejde. Skulde der ved en Skole med Fællesundervisning til

Optagelsesprøven blive indmeldt flere Elever, end Skolen kan modtage, udvælges det Antal, der kan optages, blandt dem, der i det hele have bestaaet Optagelsesprøven, regelmæssigt alene under Hensyn til den Modenhed og Dygtighed, de have vist sig i Besiddelse af, men uden Hensyn til, om det er Drengene eller Pigerne.

4. Undervisningen skal i alle *Læsefagene* saavel som *Regning, Skrivning* og *Tegning* være ens og fælles for Drengene og Pigerne; kun i *Sundhedslære* skulle Pigerne, i det mindste for visse Afsnits Vedkommende, have særlig Undervisning af en Lærerinde, Drengene af en Lærer. Ogsaa *Sangundervisningen* drives i Fællesskab, saa længe det er muligt. Særlig Undervisning meddeles i Mellemskolen Pigerne i *kvindeligt Haandarbejde* i de samme Timer, i hvilke Drengene undervises i *Sløjd*; hvis Piger i Mellemskolen skulde ønske Undervisning i *Sløjd*, maa den meddeles dem i Særtimer uden for den regelmæssige Skoletid. *Gymnastikundervisningen* skal altid drives særskilt med hvert Køn for sig.

Skulde det af hygiejniske Hensyn blive nødvendigt for visse Pigeres Vedkommende at lade den regelmæssigt fireaarige Undervisning i Mellemskolen udstrække sig over et Tidsrum af 5 Aar, overlades det til Skolestyreren efter Samraad med vedkommendes Forældre og Læge at ordne Undervisningen for dem paa den Maade, man maatte anse for heldigst baade for dem og for Skolen.

5. I alle Skoler, som have Fællesundervisning, maa der for Pigerne indrettes et særligt Værelse, hvor de kunne opbevare deres Gymnastiktøj og klæde sig om til og efter Gymnastikundervisningen, for saa vidt dette ikke bedre kan gøres i selve Gymnastiksalen, og hvor der tillige findes Vadskekummer til Haandtvæt og andre nødvendige Bekvemmeligheder. Til dette Værelse har ingen Lærer eller anden mandlig Elev Adgang.

Alle Bestemmelser angaaende den daglige Skoleorden for Pigerne Vedkommende maa hver Skoles Styrer træffe efter eget bedste Skøn. Kun maa det foreskrives, at Legepladsen skal være fælles for Drengene og Pigerne, og at Tilsynet der, i det mindste naar Pigerne

Antal ikke er ganske ringe, samtidigt skal føres af en Lærer og Lærerinde.

6. Ved enhver Skole, som indfører Fællesundervisning, skal der fra det Øjeblik af, at et passende Antal Piger (ca. 10) ere optagne som Elever, ansættes mindst een Timelærerinde, som skal undervise Pigerne i deres Særfag og i ethvert Fald een Klasse Piger og Drengene sammen i et eller andet Læsefag samt derhos tage Del i Tilsynet med Børnene og have Adgang til Skoleraadet med samme Ret som ligestillede Timelærere. Denne Lærerinde maa have Bemyndigelse til under Ansvar over for Skolestyreren og regelmæssigt efter forudgaaende Forhandling med ham at meddele Pigerne Fritagelse for Undervisning i deres Særfag enten i enkelte Timer eller for længere Tid, naar saadant findes nødvendigt.

Ved enhver Skole, som har Fællesundervisning, skal der ved indtrædende Embedsledighed eller ogsaa, uden Hensyn til dette, saa snart der er mindst 30 Piger i en Skole, ansættes en fast Lærerinde, som kan undervise i eet eller flere Læsefag i det mindste gennem hele Mellemskolen. Denne Lærerinde skal, med Titel af Inspektrice, føre Tilsynet med Pigerne i alt, hvad der angaar disses særlige Forhold i Skolen, samt i det hele være Skolestyrerens Raadgiverinde med Hensyn til Pigerne Behandling og have Ret til at foreslaa ham alle Forholdsregler, som Hensynet til deres særlige Interesser efter hendes Skøn kræver, og lede deres Iværksættelse.

Efterhaanden som Fællesundervisningen i sit fulde Omfang gennemføres i en Skole, og Antallet af kvindelige Elever i den stiger, skal der ved indtrædende Embedsledighed ses paa, at faste Lærerinder ansættes ved Skolen i passende Forhold til de kvindelige Elevers Tal. Disse Lærerinder skulle kunne gennemføre Undervisningen i deres Fag gennem alle Mellemskolens Klasser og, om muligt, ogsaa i Realklassen og i Gymnasiet; og de skulle i alt, hvad Undervisningen og Deltagelsen i Skolestyrelsen angaar, være stillode jævnsides med deres mandlige Kolleger. Lærerpersonalets Venteværelse skal være fælles for baade Lærere og Lærerinder.

3) om Aarsprøver ved Statens højere Almenskoler og Sorø Skole og Opdragelsesanstalt.

1. Medens det overlades til Rektorerne efter Samraad med Skoleraadet at afgøre, hvorvidt og i hvilket Omfang Halvaarsseksamen bliver at afholde, skal der i de tre nederste Mellemlasser og de to nederste Gymnasieklasser samt i 1ste til 3die studerende og Realklasse og i 5te studerende Klasse holdes skriftlig og mundtlig Aarsprøve efter Undervisningens Afslutning før Sommerferien.

2. Undervisningen i de nævnte Klasser fortsættes i det mindste til St. Hansdag, hvorefter den skriftlige Prøve holdes i saa mange Dage, som Fagenes Antal kræver.

3. Ved den mundtlige Prøve, som er offentlig, skal foruden den eksaminerende Lærer en Censor være til Stede; hvis det skulde vise sig vanskeligt at faa et tilstrækkeligt Antal Censorer blandt Skolens Lærere, kan Rektor ogsaa til Censorer vælge uden for Skolen staaende skolekyndige Mænd eller Kvinder.

Rektor bestemmer efter at have hørt Skoleraadet:

- 1) om der skal holdes Prøve i alle Fag i alle Klasser, eller om et eller flere Fag i de forskellige Klasser skal undtages fra Prøve,
- 2) om der i de forskellige Fag skal prøves i hele Aarets Pensum eller kun i Dele deraf, og da hvilke.

4. Fire Gange i Skoleaarets Løb, umiddelbart før Efteraarsferien, Juleferien og Paaskeferien samt ved Undervisningens Slutning, skal hver Lærer give hver Elev, han har undervist, en Karakter for hans Flid og Dygtighed i Faget. Karaktererne indføres i den dertil bestemte Protokol, og Middeltallet af de saaledes afgivne Karakterer bliver Elevens *Aarskarakter* i det paagældende Fag. Bliver der holdt Eksamen i Faget, sammenlægges Aarskarakteren med *Eksamenskarakteren* til en *Fagkarakter*. Undtages Faget for Eksamen, bliver Aarskarakteren staaende som Fagkarakter.

5. Samtlige Fagkarakterer udtrykkes ved følgende Betegnelser med de vedføjede Værdier: ug = 8, ug ÷ = 7, mg = 6, mg ÷ = 5, g = 4, g ÷ = 3, tg = 1, tg ÷ = ÷ 1, mdl = ÷ 4, slet = ÷ 8.

6. Ved Aarsprøverne i Sommeren 1904 gælder en ved Undervisningens Slutning efter Reglerne i § 4 given Karakter som Aarskarakter, med mindre vedkommende Skole allerede hidtil har brugt saadanne Modenhedskarakterer eller Vidnesbyrd i Skoleaarets Løb, paa Grundlag af hvilke Beregningen af den i § 4 omhandlede Aarskarakter kan ske.

²³/₄.

X. Fra Ministeriet.

1) Bekendtgørelse om Skolepengene m. m. i Statens højere Almenskoler og Sorø Skole og Opdragelsesanstalt.

(Udtog.)

I. Skolepengene.

§ 1.

Skolepengene, der udgør:

- 1) for Mellemskolens Klasser 30 Kr. fjerdingaarlig,
- 2) for Gymnasiets og Realafdelingens Klasser 36 Kr. fjerdingaarlig,
dog ved Metropolitanskolen henholdsvis 36 Kr. og 42 Kr. fjerdingaarlig,
udredes af alle Elever uden Undtagelse, enten de deltage i hele Undervisningen eller kun i enkelte Undervisningsfag.

§ 2.

Naar en Elev er udmeldt af en Skole eller i nogen Tid har været borte fra Skolen, kan han ikke paany optages i en af Statens højere Almenskoler uden først at udrede de resterende Skolepenge.

§ 3.

Skolepengene udredes fjerdingaarlig forud, undtagen for Juli Fjerdingaar (§ 4). Den paagældende Skoles Rektor kan dog i hvert enkelt Tilfælde, naar den, hvem Betalingen paahviler, derom fremsætter Ønske, tillade, at den fjerdingaarlige Betaling udredes maanedsviis forud. Betalingen beregnes dog — med de i §§ 4—6 anførte Undtagelser — altid for Fjerdingaaret, saaledes at enhver, der enten optages i eller udmeldes af Skolen i Løbet af et Fjerdingaar, maa betale fuldtud for dette.

§ 4.

Skolepengene for Juli Fjerdingaar opkræves i to Halvdele, nemlig ved Fjerdingaarets Begyndelse for Tiden fra 1ste Juli til 15de August med det Beløb, de udgøre i det løbende Skoleaar, og ved Skoleaarets Begyndelse for Tiden fra 16de August til 30te September med det Beløb, de ville andrage i det nye Skoleaar.

Denne Regel gælder ogsaa for de ved Skoleaarets Begyndelse optagne nye Elever, der saaledes kun betale for den sidste Halvdel af Juli Fjerdingaar.

§ 5.

Den, som forlader en Skole efter bestaaet Mellem-skoleeksamen, Realeksamen eller Studentereksamen, betaler kun Skolepenge indtil Udgangen af den Maaned, i hvilken Eksamen tilendebringes.

§ 6.

Den, som udmeldes af en Skole i Løbet af Juli Maaned uden at besøge Skolen efter det nye Skoleaars Begyndelse, betaler kun Skolepenge for Juli Maaned.

§ 7.

Den, som efter en Aarsprøve forlader en Almen-skole for umiddelbart at gaa over i en anden Almen-skole, vil derimod have at udrede Skolepengene for hele Fjerdingaaret, saaledes at Skolepengene for Fjerdingaarets første Halvdel udredes til den Skole, Eleven forlader, og for den sidste Halvdel til den Skole, hvori han optages.

Overflytning fra en Skole til en anden i Fjerdingaarets Løb kan ikke ske, medmindre Skolepengene behørig er udredte til den Skole, som Eleven forlader, saaledes at Betalingen til den nye Skole først begynder med det næste Fjerdingaar.

§ 8.

Overflyttes en Elev i Løbet af et Fjerdingaar fra en Skole, hvor Skolepengene er lavere, til en Skole, hvor de er højere og altsaa har udredet de lavere Skolepenge til den Skole, han forlader, skal han betale Forskellen imellem Skolepengene, beregnet fra den Dag, han begynder at deltage i Undervisningen i den

Skole, til hvilken han er overgaaet. Denne Regel vil omvendt være at følge, naar en Elev i lige Tilfælde overgaar til en Skole, hvor Skolepengene ere lavere end ved den, han hidtil har søgt, saaledes at de forud udredte højere Skolepenge blive helt at beregne den sidste Skole til Indtægt, men Forskellen imellem dem og de lavere Skolepenge afkortes i Betalingen, som han for det paafølgende Fjerdingaar har at udrede i den Skole, hvortil han er overgaaet.

§ 9.

Naar flere Søkende samtidig besøge en højere Almenskole, nedsættes Skolepengene for den næstældste med $\frac{1}{4}$ og for den tredie ældste med $\frac{1}{2}$; de efterfølgende gaa frit.

§ 10.

Under Søkende indbefattes ogsaa Halvsøkende og Adoptivsøkende. Derimod kunne Plejebørn ikke uden Samtykke fra Ministeriet i hvert enkelt Tilfælde betragtes som Søkende til Plejeforældrenes Børn.

§ 11.

Den Orden mellem Søkende, der bestemmer Skolepengenes Størrelse, fastsættes udelukkende efter deres Alder, ikke efter deres Anciennitet som Elever. Ved Tvillingsøkende bestemmes Ordenen efter Fornavnets Begyndelsesbogstavs Plads i Alfabetet.

§ 12.

Friplads eller Undervisning for nedsat Betaling, der tilstaaes en af Søkende, har ingen Indflydelse paa Beregningen af de Skolepenge, der ville være at udrede af de andre.

§ 13.

Udtræder nogen Elev af Skolen, saaledes at han kun skal udrede Skolepenge for Juli Maaned (§§ 5 og 6), indtræder den Forhøjelse af Skolepengene for yngre Søkende, der maatte blive en Følge heraf, ved disses Udredelse for sidste Halvdel af Juli Fjerdingaar.

§ 14.

Udtræder en Elev efter bestaaet Mellemskoleeksamen af en højere Almenskole, i hvilken ikke alle

Gymnasiets 3 Linier ere indførte, for i en anden højere Almenskole at forberedes til Studentereksamen i den Linie, der ikke findes i den Skole, som han forlader, vedblive Søskende at nyde den samme Nedsættelse i Skolepengene, som vilde tilkomme dem, hvis de alle besøgte samme højere Almenskole.

III. Overgangsbestemmelser.

§ 22.

De nuværende Satser for Skolepengene vedblive at være gældende for de Klasser, der undervises efter den hidtil gældende Skoleordning, medens iøvrigt de foran i §§ 1—8 fastsatte Regler med Hensyn til Skolepengene og deres Udredelse ville være at følge.

§ 24.

Den i Lov af 24de April 1903 § 23, jfr. foran § 9 fastsatte Nedsættelse af Skolepengene for flere Søskende, der samtidig besøge en højere Almenskole, kommer ikke til Anvendelse paa Søskende, der besøge de Klasser, der undervises efter den hidtil gældende Skoleordning, med Hensyn til hvilke det har sit Forblivende ved de i kgl. Resolution 19de August 1872, Bekendtgørelse af 22de s. M., fastsatte Regler, medens iøvrigt de nuværende Klasser og den højere Almenskoles Klasser betragtes som en Enhed, saaledes at Nedsættelsen efter § 9 kommer til Anvendelse paa Søskende, der gaa i Almenskolen, men have ældre Broder eller Søster i de nuværende Klasser.

§ 25.

Bestemmelserne i §§ 10—14 ville være at følge ogsaa for de nuværende Klassers Vedkommende; Bestemmelsen i § 11 dog kun for saa vidt ikke derefter Skolepengene for Søskende, der inden Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 ere optagne i de nuværende Klasser, ville blive større end dem, de allerede nu erlægge, i hvilket Tilfælde de hidtil gældende Regler ville være at anvende.

§ 26.

For Skoletestimonier, der udstedes for Elever i de nuværende Klasser, betales efter de hidtil gældende

Regler (Cirkulære 1ste Marts 1890), medens alle Skole-testimonier for Eleverne i den højere Almenskole udstedes uden Betaling af andet end Stempel.

IV. Ikrafttræden.

§ 27.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft fra Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 og bortfalder samtidig — med de i §§ 22, 24—26 nævnte Undtagelser — alle ældre Bestemmelser angaaende Skolebetalingen m. m.

²⁵/₆.

2) Bekendtgørelse om Afskaffelse af latinsk Stil ved 4de Klasses Hovedeksamen.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 13de d. M. allernaadigst at bifalde:

1) at Bestemmelserne i § 3, Stykke 4, i kgl. Anordning af 5te August 1871 angaaende Undervisningen i de lærde Skoler og i § 4 i kgl. Anordning af 16de Juni 1882 angaaende Forandring i og Tillæg til de i kgl. Anordning af 5te August 1871 angaaende Undervisningen i de lærde Skoler indeholdte Bestemmelser sættes ud af Kraft fra Sommereksamen i 1904 at regne, og

2) at der i Stedet for disse bortfaldende Bestemmelser sættes følgende, som første Gang træde i Kraft ved Sommereksamen i 1904:

Ved IV. Klasses Hovedeksamen er Prøven i *Latin* alene mundtlig. Til Eksamination opgives for Skoledisciples Vedkommende af det hele læste Pensum (se § 2, Stykke 3, i kgl. Anordning af 5te August 1871) saa meget, som svarer til ca. 50 Sider af Cæsar (Gertz' Udgave) samt mindst 30 Kapitler af Ciceros Taler og 500 Vers af Vergil eller Ovid. Eksaminanderne skulle prøves omhyggeligt i latinsk Grammatik, baade Formlære og Syntaks, og skulle kunne oversætte mundtlig fra Dansk til Latin lette Sætninger med et dem bekendt Glosseforraad, som forelægges dem af Eksaminator til Prøve paa, om de have forstaaet og kunne anvende de syntaktiske Regler.

¹⁵/₁₀.

3) Bekendtgørelse angaaende Undervisning i Historie og Samfundslære til almindelig Forberedelseseksamen.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det under 16de d. M. behaget Hans Majestæt Kongen allernaadigst at bemyndige Ministeriet til paa nærmere af dette fastsatte Betingelser at meddele Skoler, der afholde almindelig Forberedelseseksamen, Tilladelse til i Historie ved denne Eksamen at lade deres Elever kun opgive en Del af det hele gennemgaaede Pensum, mod at der i Skolerne undervises i Samfundslære, omhandlende Stats- og Kommunistyrelsen samt Samfundets økonomiske Liv, og til den nævnte Eksamen kan eksamineres heri.

I Henhold til den saaledes givne Bemyndigelse meddeler Ministeriet herved Skoler, der afholde almindelig Forberedelseseksamen, den nævnte Tilladelse paa følgende Vilkaar:

Paa Skemaet over Eksamensopgivelserne skulle de Skoler, som ville benytte Tilladelsen, afgive en udtrykkelig Erklæring om, at hele det anordningsmæssige Pensum i Historie er gennemgaaet paa regelmæssig Maade.

Omtrent 5 Maaneder før hver ordinær Eksamens Begyndelse meddeler Ministeriet Skolerne, hvilke Afsnit af Historien der til den paagældende Eksamen ville være at opgive til Eksamination.

I Samfundslære skal til Eksamination opgives et Pensum svarende til ca. 50 Oktavsider.

Tilladelsen kan første Gang benyttes ved Eksamen i Sommeren 1904.

23/10.

4) Bekendtgørelse om Ferie- og Fridage ved Statens højere Almenskoler og ved Sorø Skoles Opdragelsesanstalt.

Paa derom af Ministeriet nedlagt allerunderdanigst Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 25. d. M. allernaadigst at bifalde:

De i Loven af 24de April 1903 om højere Almenskoler m. m. omhandlede Ferie- og Fridage, som i et

Skoleaar i Regelen ikke tilsammen maa udgøre mere end 63 Søgnedage, fordeles saaledes:

1. Sommerferien begynder den 8de Juli (denne Dag medregnet) og varer 6 Uger, dog at i de Aar, hvor den 19de August falder paa en Lørdag, det nye Skoleaar først begynder den paafølgende Mandag.

2. I Midten af Oktober eller kort efter skal der gives en Ferie, bestaaende af en Søndag og 3 paafølgende Søgnedage.

3. Juleferien skal begynde den 23de December (denne Dag medregnet) og regelmæssigt vare 14 Dage. Men hvis Undervisningen efter denne Regel paa ny skulde begynde paa en Lørdag, afkortes Ferien med een Dag, saa at Undervisningen begynder paa en Fredag.

4. Paaskeferien varer fra Onsdagen før Skærtorsdag til den paafølgende Tirsdag (begge Dage medregnede).

5. Pinseferien skal omfatte 5 Søgnedage i Tilslutning til de 2 Helligdage efter Rektors nærmere Bestemmelse.

6. Fastelavnsmandag, Lørdag efter Store Bededag, Kongens og Dronningens Fødselsdage samt Grundlovsdagen ere Fridage.

7. De Søgnedage, som efter foranstaaende Regler maatte være tilbage af de i Loven foreskrevne 63 Søgnedage, overlades det til Skolernes Rektorer at fordele efter eget Skøn som hele og halve Fridage.

8. Samtlige tidligere Bestemmelser om Ferie- og Fridage ophæves.

⁵⁰/11.

**5) Bekendtgørelse om Fordringerne i Naturlære ved
Afgangseksamen for studerende af den sproglig-
historiske Retning og ved almindelig
Forberedelseseksamen.**

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 2den d. M. allernaadigst at bifalde, at der til kgl. Anordning af 1ste Marts 1895 § 4 i., jfr. kgl.

Anordning af 16de Juni 1882 § 15 og kgl. Anordning af 30te August 1881 § 4 i., føjes følgende Tillægsbestemmelser:

»Det tillades de eksamensberettigede Skoler, der maatte ønske det, til VI sproglig-historiske Klasses Afgangseksamen, IV matematisk-naturvidenskabelige Klasses Hovedeksamen og almindelig Forberedelseksamen at opgive i Naturlære visse Afsnit af Læren om Lyden og Lyset, saaledes at der til Gengæld tiltaas dem Lempelser i de Eksamenspensa, der hidtil ere krævede i Henhold til de gældende Anordninger.

Den samme Tilladelse kan udstrækkes til ogsaa at gælde for privat forberedte Dimittender (Privatister), som indstille sig til de nævnte tre Eksaminer saa vel som til Tillægseksamen i Naturlære i Henhold til Ministeriets Bekendtgørelse af 5te Januar 1889.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at fastsætte de nærmere Bestemmelser angaaende de Afsnit af Lydlæren og Lyslæren, der skulle medtages, samt de Afkortelser i de hidtil krævede Eksamenspensa, der til Gengæld kunne foretages, ligesom ogsaa de Bestemmelser, det iøvrigt maatte være nødvendigt at træffe med Hensyn til Gennemførelsen af denne Bekendtgørelse, derunder Fastsættelsen af Tidspunktet for de omhandlede Forandringsers Ikrafttræden «.

¹⁰/₂.

6) Cirkulære til samtlige højere Almenskoler.

I Henhold til den under Dags Dato udstedte Bekendtgørelse om fakultative Ændringer i Eksamensopgivelserne i Naturlære ved de forskellige i Bekendtgørelsen nævnte Eksaminer fastsætter Ministeriet herved efterfølgende nærmere Bestemmelser:

Der medtages af *Lydlæren* og *Lyslæren* følgende Afsnit:

a) Lydens Hastighed; Toner og deres Frembringelse ved Strenginstrumenter.

b) Skyggedannelse; Loven for Lysets Tilbagekastning ved plane og konvekse Spejle; konkave Spejles

Anvendelse som Projektører; Lysets Brydning (Linser, Øjet, Brillor, Mikroskoper, Kikkerter, saaledes at alle matematiske Beregninger udelades); Lysets Opløsning i Farver og det vigtigste om de forskellige Straalers Virkninger.

Alene for VI spr.-hist. Klasses Vedkommende medtages tillige Spektroskopet.

Til Gengæld tilstaas der følgende Lempelser i de hidtil krævede Eksamenspena:

I *Ligevægtslæren* forbigaas den matematiske Udvikling ved Vøjningsapparaterne; af Flydevægtene medtages kun Apparatet til Undersøgelse af Mælk og Spiritus; af Barometre medtages kun det almindelige Stuebarometer, Hævertbarometret og eet af Aneroidbarometrene (dog uden den detaillerede tekniske Konstruktion); Afsnittet om molekulære Kræfter forbigaas med Undtagelse af Haarrørvirkningen, som dog kun behandles rent eksperimentelt.

Af *Bevægelseslæren* medtages kun Galilei's Bestemmelse af Faldlovene (Faldet paa Skraaplanet); Lovene for Ebbe og Flod, for den almindelige Tiltrækning og for Pendulet. Under Inertiens Lov omtales i korte Træk krumlinet Bevægelse (Centripetalkraften).

I *Varmelæren* forbigaas Bestemmelsen af Vædskers absolute Udvidelse, den detaillerede Bestemmelse af Varmefylden og Kryoforet. Loven for Dampes Tryk omtales under Dampmaskinen og kun i det Omfang, der er nødvendigt for Forstaaelsen af dennes Indretning.

Af *Elektricitetslæren* forbigaas Elektroforet, Kondensatorelektroskopet og Voltas Søjle samt Termoelektricitet med Undtagelse af selve Grundforsøget.

For VI spr.-hist. Klasses Vedkommende forbigaas i *Astronomi* Bestemmelsen af Foraarspunktets Beliggenhed.

Retten til at gøre Brug af den i Bekendtgørelsen givne Tilladelse indtræder regelmæssigt ved de Eksaminer, der afholdes i Løbet af Skoleaaret 1904—5, og de Skoler, der agte at benytte Tilladelsen, skulle anmelde dette for vedkommende Undervisningsinspektion inden Udgangen af den 3die Maaned i det Skoleaar,

i hvilket Prøven i den nye Form for første Gang ønskes afholdt. For saa vidt nogen Skole i Forventning om, at Tilladelsen vilde kunne benyttes allerede i indeværende Skoleaar, skulde have indrettet sin Undervisning herefter, kan den ogsaa erholde Ret til at gøre Brug af Tilladelsen allerede i Sommeren 1904, men maa da senest en Maaned efter dette Cirkulæres Udstedelsesdag indgive Meddelelse derom til vedkommende Undervisningsinspektion.

Privatister kunne ikke gøre Brug af Tilladelsen før ved Eksaminerne i Sommeren 1905. For saa vidt Privatister til VI Klasses Afgangseksamen eller IV Klasses Hovedeksamen eller til Tillægsprøven i Naturlære ville benytte den, maa de anmelde det omhyggeligt for den Skoles Bestyrer, ved hvilken de agte at indstille sig til Prøven, og derhos give nøjagtig Meddelelse om, efter hvilke Lærebøger de have forberedt sig til Prøven; alle disse Oplysninger om Privatisterne indsendes af vedkommende Skole til Ministeriet sammen med de sædvanlige Eksamensindmeldelser. Privatister til almindelig Forberedelseseksamen skulde indsende lignende Anmeldelser til Eksamenskommissionens Formand.

¹⁰/₂.

7) Bekendtgørelse om Fordringerne i Græsk ved Afgangseksamen for studerende af den sproglig-historiske Retning.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 2den d. M. allernaadigst at bifalde, at Bestemmelserne i § 5 b., Stykke 2, i kongelig Anordning af 5te August 1871 angaaende Undervisningen i de lærde Skoler bortfalder og erstattes med følgende, der første Gang træder i Kraft ved Sommereksamen 1904:

Af det hele i Græsk læste Pensum (se § 4 b., Stykke 2, i kongelig Anordning af 5te August 1871) opgives af Skoledisciple til Eksamen saa meget, som svarer til mindst 2,000 Vers af Homer, 100 Kapitler af Herodot (som for en mindre Del kan erstattes af

anden historisk Læsning) samt ca. 90 Sider af attisk Græsk, overvejende af filosofisk eller rhetorisk Indhold. Privatister skulle opgive det hele Pensum.

¹¹/₂.

8) Bekendtgørelse angaaende Undervisningen i Matematik til almindelig Forberedelseeksamen, fjerde Klasses Hovedeksamen og Afgangseksamen for studerende.

1. Ved Undervisningen til Afgangseksamen og ved denne Eksamen skal det fra Begyndelsen af Skoleaaret 1904—05 være tilladt at forbigaa Læren om de to trigonometriske Funktioner *secans* og *cosecans*.

2. Da man selv ved de højere Læreanstalter efterhaanden er kommen bort fra at bruge femcifrede Logaritmetabeller, idet man har ment at kunne opnaa fuldt tilstækkelig Nøjagtighed i Beregningerne og samtidigt spare megen Tid og Arbejde ved Brugen af firecifrede Tabeller, skal der fra Begyndelsen af Skoleaaret 1904—05 overalt ved Skoleundervisningen i Matematik saa vel som ved de forskellige Eksaminer (almindelig Forberedelseeksamen, IV Klasses Hovedeksamen og VI Klasses Afgangseksamen) *kun* anvendes *firecifrede Logaritmetabeller*.

Privatister skulle for begge Punkters Vedkommende ved Eksamen være ligestillede med Skoledisciple.

¹⁵/₄.

XII. Afgangsg- og Aarsprøver.

Den skriftlige Del af VI Klasses og IV Realklasses Afgangsprøve og IV st. Klasses Aarsprøve afholdes den 9de, 10de, 11te, 13de og 14de Juni.

Den mundtlige Del af Prøverne finder Sted i følgende Orden:

VI Klasses Afgangsprøve.

- Fredag d. 17de Juni Kl. 8 Tysk. D. Kn. Cand. mag.
V. Mørck.
- Mandag d. 20de Juni Kl. 4 Matematik. A. Hø. Dr.
phil. N. Nielsen.
- Tirsdag d. 21de Juni Kl. 8 spr.-hist. Afd. Naturlære.
A. Hø. Dr. phil. N. Nielsen.
- Torsdag d. 23de Juni Kl. 3 Historie (10 E.). D. Ø.
Dr. phil. Aa. Friis.
- Fredag d. 24de Juni Kl. 8 Historie (4 E.). D. Ø. Dr.
phil. Aa. Friis.
- Lørdag d. 25de Juni Kl. 8 Dansk og Oldnordisk. Ø.
Ab. Bj. Adjunkt Nissen.
- Mandag d. 27de Juni Kl. 8 Fransk. Se. Bl. Adjunkt
Black.
- Tirsdag d. 28de Juni Kl. 8 mat.-nat. Afd. Naturlære.
Hø. A. Adjunkt Petersen.
- Torsdag d. 30te Juni Kl. 8 Latin. B. Se. Cand. mag.
Flagstad.
- Fredag d. 1ste Juli Kl. 8 Græsk. Se. B. Cand. mag.
Flagstad.
- Tirsdag d. 5te Juli Kl. 8 Engelsk. Bj. D. Cand.
mag. V. Mørck.

IV Realklasses Afgangsprøve.

- Fredag d. 17de Juni Kl. 8½ Tysk. Kn. Bl. Cand.
mag. V. Mørck.
- Mandag d. 20de Juni Kl. 8 Matematik. Hø. A. Dr.
phil. N. Nielsen.
- Onsdag d. 22de Juni Kl. 8 Geografi. Kn. La. Adjunkt
Stockmarr.

Torsdag d. 23de Juni	Kl. 8	Historie.	D. Ø. Dr.
			phil. Aa. Friis.
Fredag d. 24de Juni	Kl. 4	Dansk.	Ab. D. Adjunkt Nissen.
Mandag d. 27de Juni	Kl. 5	Fransk.	Bl. D. Adjunkt Black.
Tirsdag d. 28de Juni	Kl. 4	Naturlære.	A. Hø. Ad- junkt Petersen.
Mandag d. 4de Juli	Kl. 8	IV R. Naturhistorie.	La. Ø. A.
Tirsdag d. 5te Juli	Kl. 1	IV R. Engelsk.	Bj. D. Cand. mag. V. Mørck.

Skolens Aarsprøve*)

Fredag den 17de Juni.

Kl. 8 $\frac{1}{2}$.	IV st.	Tysk.	Kn. Bl.	Cand. mag. V. Mørck. a.
-----------------------	--------	-------	---------	----------------------------

Mandag den 20. Juni.

Kl. 8.	IV st.	Matematik.	Hø. A.	Dr. phil. N. Nielsen. a.
--------	--------	------------	--------	-----------------------------

Onsdag den 22. Juni.

Kl. 8.	IV st.	Geografi.	Kn. La.	Adjunkt Stock- marr. a.
--------	--------	-----------	---------	----------------------------

Lørdag den 25. Juni.

Kl. 8.	I.	Fransk.	Bl. D.	c.
— 8—12.	V.	Fri dansk Stil.		
— 8—12.	III.	Aritmetiske Opgaver.		
— 8—12.	II st.	Fransk Stil.		
— 8—12.	II R.	Engelsk Stil.		
— 3.	IV st.	Græsk.	Ab. Se. B.	a.
— 3—7.	V spr.-hist.	Fransk Stil.		
— 3—7.	V mat.-nat.	Aritmetiske Opgaver.		
— 3—7.	III.	Geometriske Opgaver.		
— 3—7.	II.	Aritmetiske Opgaver.		

*) De sidst tilføjede Bogstaver betegne Eksamenslokalet: a Syngesalen, b I, c II, d III, e IV Kl.'s Værelse; i Naturløstorie og Naturlære eksamineres i de Værelser, hvori der undervises i disse Fag.

Mandag den 27. Juni.

Kl. 8.	III.	Matematik.	A. Bj.	d.
— 8.	II st.	Historie.	D. Ab.	c.
— 8.	I.	Geografi.	La. Kn.	e.
— 8—12.	V	spr.-hist.	Latinsk Version.	
— 8—12.	V	mat.-nat.	Geometriske Opgaver.	
— 10.	II R.	Historie.	D. Ab.	c.
— 3—7.	V.	Bunden dansk Stil.		
— 3—7.	III.	Dansk Stil.		
— 3—7.	II st.	Latinsk Stil.		
— 3—7.	II R.	Geometriske Opgaver.		

Tirsdag den 28. Juni.

Kl. 8.	V.	Fransk.	Se Bj.	c.
— 8.	I.	Religion.	Bl. Ø.	d.
— 8.	I M.	Tysk.	Kn. D.	e.
— 8—12.	II st.	+ R.	Dansk Stil.	
— 10.	III.	Religion.	Ø. Bl.	d.
— 10.	I.	Naturhistorie.	La. R.	
— 11.	I M.	Tysk.	Kn. D.	e.

Onsdag den 29. Juni.

Kl. 8.	V.	Latin.	B. Se.	a.
— 8.	III st.	Historie.	Ø. Ab.	c.
— 8.	II st.	Dansk.	D. R.	d.
— 8—12.	V	mat.-nat.	Beregningsopgave.	
		I.	Matematiske Opgaver.	
— 10.	III R.	Historie.	Ab. Ø.	c.
— 10.	II R.	Dansk.	R. D.	d.
— 12.	III st.	Græsk.	Se. B.	e.
— 12—2.	I M.	Diktat.	R.	
— 3.	II R.	Matematik.	Bj. Hø.	c.
— 3.	I M.	Historie og Geografi.	Ø. La.	d.
— 3—7.	V.	mat.-nat.	Projektionstegning.	
— 3—7.	III R.	Regning.		
— 3—7.	II st.	Geometriske Opgaver.		
— 3—7.	I.	Dansk Stil.		

Torsdag den 30. Juni.

Kl. 8.	V.	Historie.	Ø. D.	b.
— 8.	III.	Naturhistorie.	La. A.	
— 8.	II st.	Tysk.	Bl. Kn.	c.
— 8.	I.	Dansk.	R. Ab.	d.

- Kl. 11. II R. Tysk. Kn. Bl. e.
 — 11. I M. Naturhistorie. La. Hø.

Fredag den 1. Juli.

- Kl. 8. V sph. Naturlære. A. Hø.
 — 8. IV st. Fransk. Bl. D. R. e.
 — 8. II st. Latin. Bj. Ab. d.
 — 8. I M. Historie og Geografi. Ø. La. c.
 — 10. III mat.-nat. + R. Naturlære. A. Hø.
 — 11. II R. Engelsk. Bj. Kn. b.
 — 12. III. Fransk. D. Bl. d.
 — 1. V. Tillægsprøve i Latin. Ab. B. Cand. mag. Flagstad.

Lørdag d. 2. Juli.

- Kl. 8. Optagelsesprøve.
 — 10. II st. Geografi. La. Kn. b.
 — 12. II R. Geografi. La. Kn. b.
 — 12. V. Græsk. Se. B. d.
 — 3. IV st. Historie. D. Ø. Ab. a.
 — 3. V mat.-nat. Naturlære. Hø. A.
 — 3. III R. Dansk. Bl. Bj. b.
 — 3—5. I M. Genfortælling. R.
 — 5. I. Historie. Ø. Bl. c.

Mandag den 4 Juli.

- Kl. 8. V. Engelsk og Tysk. Bj. D. a.
 — 8. III. Geografi. Kn. Hø. b.
 — 8. II st. + R. Fransk. Bl. R. c.
 — 11. IV. st. Naturhistorie. La. Ø. A.
 — 11—1. I M. Regning. R.
 — 11. I st. Latin. B. Ab. d.
 — 11. I R. Engelsk. Bj. Kn. e.

Tirsdag den 5. Juli.

- Kl. 8. V. Dansk. Ø. Ab. b.
 — 8. II st. Matematik. La. Hø. c.
 — 8. I. Tysk. R. Bl. d.
 — 11. V. Matematik. Hø. A. c.
 — 11. II st. Naturhistorie. La. R.
 — 12¹/₂. II R. Naturhistorie. La. R.

- Kl. 12. III. Tysk. Bl. B. e.
 — 3. IV mat.-nat. Naturlære. A. Hø.

Onsdag den 6. Juli.

- Kl. 8. III st. Latin. Ab. B. a.
 — 8. III R. Engelsk. Bj. Kn. b.
 — 8. II st. Religion. Bl. D. c.
 — 8. I. Matematik. La. Hø. d.
 — 8. I M. Dansk. R. Ø. e.
 — 10. II R. Religion. Bl. D. a.
 — 11. V. Oldnordisk. Ab. Bj. b.

Lørdag den 2. Juli Kl. 8 prøves de til Optagelse i Mellemskolens 1. og 2. Klasse og i Katedralskolens andre Klasser anmeldte Elever. De, som ikke have kunnet møde den Dag, prøves *Fredagen den 19. August Kl. 8*.

Torsdagen den 7. Juli Kl. 10 afholdes Slutningsmøde, i hvilket Prøvernes Udfald og Omflytningen bekendtgøres.

Undervisningen i det nye Skoleaar begynder *Fredagen den 19. August Kl. 3*.

Elevernes Forældre og Værger samt enhver, der interesserer sig for Skolen og dens Gerning, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet.

Ribe Katedralskole, den 11. Juni 1904.

N. E. Ølgaard.